

Sekretariat Prezydium KK

Od: Bizan-Marciniak Martyna <Martyna.Bizan-Marciniak@mrpips.gov.pl>
Wysłano: wtorek, 21 kwietnia 2026 14:45
Do: legislacja@solidarnosc.org.pl; opzz@opzz.org.pl; biuro@fzz.org.pl
DW: Tarasiuk Mikołaj; Michalska Marzena
Temat: projekt ustawy o stażach (UD 307)
Załączniki: OSR do projektu ustawy o stażach 20.04.2026 r..doc; OSR do projektu ustawy o stażach 20.04.2026 r..doc.xades; Projekt ustawy o stażach 20.04.2026 r.ost.docx; Projekt ustawy o stażach 20.04.2026 r.ost.docx.xades; Tabela uwag do projektu ustawy o stażach.docx; Uzasadnienie do ustawy o stażach 20.04.2026 r_.docx; Uzasadnienie do ustawy o stażach 20.04.2026 r_.docx.xades; pismo przekazujące nowy tekst ustawy o stażach do związków zawodowych .pdf

Szanowni Państwo,

w załączeniu przekazuję projekt ustawy o stażach (UD 307) z prośbą o wyrażenie opinii w terminie 30 dni od dnia jego otrzymania na adres poczty elektronicznej: staze@mrpips.gov.pl.

Z poważaniem

Martyna Bizan-Marciniak

gł.specjalista ds.legislacji
Wydział Prawny
Departament Rynku Pracy

+48 538 117 713

martyna.bizan-marciniak@mrpips.gov.pl

<https://www.gov.pl/web/rodzina>

ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Chcesz się dowiedzieć, jak załatwić swoją urzędową sprawę – kliknij na www.obywatel.gov.pl lub zadzwoń pod nr 222 500 108.

Pomyśl o środowisku. Nie drukuj tej wiadomości, jeśli nie musisz.

Think of the environment. Please do not print this e-mail unless you really have to.

RODO – Informacja dotycząca przetwarzania danych osobowych znajduje się na stronie internetowej Ministerstwa: <https://www.gov.pl/web/rodzina/Informacja-o-przetwarzaniu-danych-osobowych-1>

Dokument ten może zawierać informacje poufne, które mogą być również objęte tajemnicą służbową. Jest on przeznaczony do wyłącznego użytku adresata. Jeśli nie są Państwo jego adresatem, to wszelkie rozpowszechnianie, dystrybucja, reprodukcja, kopiowanie, publikacja lub wykorzystanie tego dokumentu lub informacji jest zabronione.

Jeśli otrzymali Państwo tę wiadomość przez pomyłkę, prosimy o bezzwłoczne skontaktowanie się z nami oraz usunięcie wiadomości z Państwa komputera.

This e-mail may contain confidential and/or privileged information. If you are not the intended recipient (or have received this e-mail by mistake) please notify the sender immediately and destroy this e-mail.

Any unauthorized copying, disclosure or distribution of the material in this e-mail is strictly forbidden.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk

Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/
DRP-VIII.0210.3.2025

Według rozdzielnika

Szanowni Państwo,

w załączeniu przekazuję ponownie *nowy tekst projektu ustawy o stażach* (UD307) wraz z uzasadnieniem i Oceną Skutków Regulacji (OSR), z uprzejmą prośbą o wyrażenie opinii **w terminie 30 dni** od otrzymania niniejszego pisma.

Projekt ustawy o stażach stanowi odpowiedź na uwagi partnerów społecznych oraz organów administracji rządowej zgłoszone w ramach uzgodnień, opiniowania oraz konsultacji publicznych. Po ponownej analizie w projekcie ustawy wprowadzono rozwiązania, zgodnie z którymi staż będzie odbywany jako:

- 1) umowa o pracę;
- 2) umowa o staż z małoletnim.

Staż wykonywany w warunkach określonych w art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy będzie uznany jako staż zawarty na podstawie umowy o pracę, niezależnie od nazwy tej umowy. Co do zasady do takiej umowy będą miały zastosowanie przepisy ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. 2025 r. poz. 277, z późn. zm.).

Dodatkowo, w stosunku do poprzedniej wersji projektu, w przedłożonym tekście:

- 1) zmieniono wysokość świadczenia przysługującego stażyście. Zgodnie z projektem odbywającemu staż na podstawie umowy o pracę, wysokość przysługującego świadczenia nie będzie mogła być niższa niż 65% minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2024 r. poz. 1773);
- 2) zrezygnowano z możliwości realizacji stażu na podstawie umowy zlecenia;

- 3) wprowadzono zakaz kierowania osób na staż przez agencję pracy tymczasowej lub osobę działającą w jej imieniu. W celu zapewnienia skuteczności tego zakazu dodany został przepis karny, który przewiduje karę grzywny w wysokości od 3 000 do 30 000 zł. Projektowana wysokość kary jest analogiczna do kar jakie są przewidziane w ustawie z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. poz. 620, z późn. zm.) dla agencji zatrudnienia za naruszenie zasad prowadzenie agencji zatrudnienia np. za nie zawieranie przez agencję zatrudnienia pisemnej umowy z osobą kierowaną do pracy za granicą.

Uprzejmie proszę o przekazanie ewentualnych uwag w formie tabeli, również w wersji edytowalnej na adres poczty elektronicznej: staze@mrpips.gov.pl.

Brak odpowiedzi we wskazanym terminie pozwolę sobie uznać za akceptację projektu.

Ponadto informuję, że ww. projekt został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Podstawa prawna: art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 440 i 1661).

Z wyrazami szacunku

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk
Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

Załączniki:

- 1) projekt ustawy o stażach;
 - 2) uzasadnienie;
 - 3) OSR;
 - 4) tabela zgłaszanych uwag.
-

Rozdzielnik:

- 1) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
 - 2) Forum Związków Zawodowych;
 - 3) NSZZ „Solidarność”.
-

U S T A W A

z dnia

o stażach¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa:

- 1) zasady odbywania stażu;
- 2) prawa i obowiązki stażysty oraz organizatora stażu;
- 3) zasady przyznania organizatorowi stażu dofinansowania kosztów stażu małoletniego stażysty.

2. Ustawa ma zastosowanie do:

- 1) obywateli polskich;
- 2) cudzoziemców będących:
 - a) obywatelami państw członkowskich Unii Europejskiej,
 - b) obywatelami państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego nienależących do Unii Europejskiej,
 - c) obywatelami państw niebędących stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, którzy mogą korzystać ze swobody przepływu osób na podstawie umów zawartych przez te państwa z Unią Europejską i jej państwami członkowskimi;
- 3) cudzoziemców, o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 621 i 1794 oraz z 2026 r. poz. 203 i 473).

3. Przepisów ustawy nie stosuje się do:

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne, ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawę z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, ustawę z dnia 30 października 2002 r. o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach, ustawę z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego, ustawę z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy, ustawę z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe oraz ustawę z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia.

- 1) stażu, o którym mowa w art. 114 i art. 119 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. poz. 620, 1746 i 1794 oraz z 2026 r. poz. 451 i 507);
- 2) stażu, o którym mowa w art. 3 pkt w pkt 16a ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2025 r. poz. 1079 i 1794 oraz z 2026 r. poz. 203) lub do pracownika odbywającego staż, o którym mowa w art. 3 pkt 13a tej ustawy;
- 3) praktycznej nauki zawodu, o której mowa w art. 120 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043, z późn. zm.²⁾);
- 4) stażu uczniowskiego, o którym mowa w art. 121a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;
- 5) praktyk zawodowych, o których mowa w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.³⁾), odbywanych przez studentów w ramach studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu;
- 6) praktyki w urzędzie administracji, o której mowa w art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1991 r. o Krajowej Szkole Administracji Publicznej im. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1952);
- 7) stażu, praktyki lub aplikacji niezbędnych do wykonywania zawodu regulowanego oraz podejmowania lub wykonywania działalności regulowanej, o których mowa w art. 5 pkt 4 i 5 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2026 r. poz. 166);
- 8) szkoleń, o których mowa w rozdziale II ust. 2 lit. a i w rozdziale III ust. 2 lit. a załącznika II do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/624 z dnia 8 lutego 2019 r. dotyczącego szczególnych przepisów w dziedzinie przeprowadzania kontroli urzędowych dotyczących produkcji mięsa oraz obszarów produkcyjnych i obszarów przejściowych w odniesieniu do żywych mały zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 (Dz. Urz. UE. L 131 z 17.05.2019, str. 1, z późn. zm.).

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) małoletnim stażystą – oznacza to stażystę, który nie ukończył 18 roku życia, ukończył szkołę ponadpodstawową i spełnia obowiązek nauki przez uczęszczanie na staż zgodnie z art. 36 ust. 12 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. 1160 i 1837 oraz z 2026 r. poz. 187 i, 203, 451 i 504.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 poz. 1871 i 1897, z 2025 r. poz. 619, 620, 621, 622, 1162, 1794, 1837 i 1864 oraz z 2026 r. poz. 187, 203, 328 i 370.

- 2) organizatorze stażu – oznacza to:
 - a) pracodawcę,
 - b) przedsiębiorcę w rozumieniu art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2025 r. poz. 1480, 1795 i 1826 oraz z 2026 r. poz. 507), w tym niezatrudniającego pracowników,
 - c) podmiot ekonomii społecznej, o którym mowa w art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 806), lub jednostkę tworzącą podmiot ekonomii społecznej, o której mowa w art. 2 pkt 5 lit. b lub c tej ustawy,
 - d) pełnoletnią osobę fizyczną, nieposiadającą statusu bezrobotnego, zamieszkującą i prowadzącą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, osobiście i na własny rachunek, działalność w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym ogrodniczej, sadowniczej, pszczelarskiej i rybnej, w pozostającym w jej posiadaniu gospodarstwie rolnym lub prowadzącą dział specjalny produkcji rolnej, o którym mowa w ustawie z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2025 r. poz. 1770)
– zawierającego umowę o staż oraz go organizującego;
- 3) pracodawcy – oznacza to pracodawcę w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 277, 807, 1423 i 1661 oraz z 2026 r. poz. 25 i 473);
- 4) stażu – oznacza to wykonywanie zadań w celu zdobycia wiedzy, umiejętności praktycznych i doświadczenia zawodowego na podstawie umowy o staż;
- 5) stażysty – oznacza to osobę, o której mowa w art. 1 ust. 2, która podpisała z organizatorem stażu umowę o staż.

Art. 3. 1. Staż odbywa się na podstawie umowy o staż zawieranej w formie pisemnej pomiędzy stażystą a organizatorem stażu.

2. Umowa o staż jest zawierana na okres nieprzekraczający 6 miesięcy. Zawarcie kolejnej umowy o staż z tym samym organizatorem stażu jest możliwe, o ile łączny okres stażu nie przekracza okresu, o którym mowa w zdaniu pierwszym.

3. Agencja pracy tymczasowej, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 9 lipca 2003 r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 236), nie może kierować osób na staż.

Art. 4. Umowa o staż określa:

- 1) dane organizatora stażu obejmujące:
 - a) nazwę lub imię i nazwisko,
 - b) siedzibę i miejsce prowadzenia działalności oraz adres do doręczeń,
 - c) numer identyfikacji podatkowej (NIP) lub numer identyfikacyjny REGON, w przypadku osoby fizycznej nieposiadającej numeru NIP ani REGON – numer PESEL, natomiast w przypadku jego braku – datę i miejsce urodzenia, rodzaj, serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość,
 - d) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym albo informację o wpisie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej – jeżeli organizator stażu podlega obowiązkowi wpisu do tego rejestru lub do tej ewidencji,
 - e) numer telefonu lub adres elektroniczny;
- 2) dane stażysty obejmujące:
 - a) imię (imiona) i nazwisko,
 - b) numer PESEL, a w przypadku jego braku – rodzaj i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość,
 - c) adres zamieszkania;
- 3) datę rozpoczęcia i zakończenia stażu;
- 4) program stażu;
- 5) prawa i obowiązki stron umowy, w tym dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 6) inne postanowienia dotyczące stażu.

Art. 5. 1. U organizatora stażu będącego pracodawcą staż mogą odbywać osoby w liczbie nieprzekraczającej liczby pracowników zatrudnionych u tego organizatora w dniu rozpoczęcia stażu przez stażystę w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy.

2. U organizatora stażu, który nie jest pracodawcą albo który jest pracodawcą i w dniu rozpoczęcia stażu przez stażystę zatrudnia pracownika lub pracowników w łącznym wymiarze nieprzekraczającym jednego etatu, staż może odbywać jedna osoba.

Art. 6. 1. Organizator stażu nie może żądać od stażysty posiadania doświadczenia zawodowego w zawodzie, w którym odbywany będzie staż.

2. Stażysta nie może odbywać stażu u tego samego organizatora stażu, u którego wcześniej odbywał staż, w tym staż, o którym mowa w art. 114 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia, albo był zatrudniony, w szczególności jako młodociany pracownik w celu przygotowania zawodowego, jeżeli od dnia zakończenia poprzedniego stażu

albo zatrudnienia u tego organizatora stażu lub pracodawcy nie upłynęły co najmniej 24 miesiące.

3. Umowa o staż nie może dotyczyć pracy szczególnie niebezpiecznej w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie art. 237¹⁵ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

4. Staż w służbie cywilnej może odbywać osoba, która nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Art. 7. 1. Staż odbywa się według przygotowanego przez organizatora stażu programu stażu.

2. Organizator stażu przygotowując program stażu może uwzględnić wykształcenie, dotychczasową wiedzę i umiejętności oraz potrzeby i oczekiwania stażysty.

3. Program stażu zawiera informację o:

- 1) zakresie wiedzy, umiejętnościach praktycznych i doświadczeniu zawodowym przewidzianych do nabycia przez stażystę;
- 2) zakresie oraz opisie zadań zawodowych, które będą wykonywane przez stażystę;
- 3) szkoleniu teoretycznym, jeśli jest przewidziane;
- 4) nazwie komórki organizacyjnej, w której będzie odbywany staż, o ile występuje u organizatora stażu.

Art. 8. Organizator stażu odpowiada za prawidłową realizację stażu, w tym wyznacza osobę odpowiedzialną za opiekę nad stażystą. W przypadku niewyznaczenia osoby odpowiedzialnej za opiekę nad stażystą osobą odpowiedzialną za opiekę nad nim jest organizator stażu.

Art. 9. Organizator stażu podaje, w ogłoszeniach o naborze na staż i ogłoszeniach reklamujących staż, informacje o zakresie wiedzy, umiejętnościach praktycznych i doświadczeniu zawodowym przewidzianych do nabycia przez stażystę w trakcie odbywania stażu oraz o warunkach odbywania stażu.

Art. 10. 1. Organizator stażu nie później niż w terminie 7 dni od dnia zakończenia stażu wydaje stażystę na piśmie zaświadczenie o odbytym stażu.

2. Zaświadczenie o odbytym stażu zawiera:

- 1) dane stażysty, o których mowa w art. 4 pkt 2 lit. a i b;
- 2) dane organizatora stażu, o których mowa w art. 4 pkt 1 lit. a–c;
- 3) opis zadań wykonywanych w czasie stażu i umiejętności praktycznych nabytych w tym czasie;

- 4) datę rozpoczęcia i zakończenia stażu.

Rozdział 2

Umowa o staż jako umowa o pracę

Art. 11. Na potrzeby niniejszego rozdziału przez:

- 1) organizatora stażu należy rozumieć pracodawcę;
- 2) stażystę należy rozumieć pracownika.

Art. 12. 1. Jeżeli staż jest wykonywany w warunkach określonych w art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeksu pracy, uważa się, że został zawarty na podstawie umowy o pracę, niezależnie od nazwy umowy.

2. Do umowy o staż jako umowy o pracę nie mają zastosowania przepisy art. 25, art. 25¹, art. 37, art. 42 § 4, art. 81 § 3 i 4, art. 92¹, art. 93, art. 103¹–103⁶, art. 174¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

Art. 13. 1. Wysokość wynagrodzenia za staż przysługującego pracownikowi nie może być niższa niż 65% minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2024 r. poz. 1773).

2. W przypadku stażu w niepełnym wymiarze liczby godzin wysokość wynagrodzenia za staż, o którym mowa w ust. 1, ustalana jest proporcjonalnie do czasu odbywanego stażu.

Rozdział 3

Umowa o staż z małoletnim stażystą

Art. 14. 1. W przypadku małoletniego stażysty, umowa o staż jest zawierana jako umowa o staż z małoletnim.

2. Umowa o staż z małoletnim może być zawarta na okres nie dłuższy niż do ukończenia przez małoletniego 18. roku życia.

3. Zawarcie kolejnej umowy o staż z małoletnim między małoletnim stażystą a tym samym podmiotem przyjmującym na staż jest możliwe na okres nie dłuższy niż do ukończenia 18. roku życia przez tego stażystę.

4. Do umowy o staż z małoletnim przepisy art. 3 ust. 1, art. 4, art. 6 ust. 2 oraz art. 7–10 stosuje się odpowiednio.

5. W przypadku małoletniego stażysty zaświadczenie o odbytym stażu zawiera dodatkowo informację o liczbie godzin stażu zrealizowanej w poszczególnych miesiącach.

Art. 15. 1. Małoletniemu stażyscie przysługuje świadczenie pieniężne w wysokości nie niższej niż 250 zł.

2. Organizator staży zapewnia małoletniemu stażyscie, na dotyczących pracowników zasadach określonych w odrębnych przepisach, bezpieczne i higieniczne warunki odbywania stażu, w tym - w zależności od rodzaju świadczeń i zagrożeń związanych z odbywaniem stażu – odpowiednie środki ochrony indywidualnej.

3. Do umowy o staż zawieranej z małoletnim stażystą nie mają zastosowania przepisy prawa pracy, z wyjątkiem art. 18^{3a}–18^{3e}, art. 129 § 1, art. 131 § 1, art. 132 § 1, art. 133 § 1, art. 134, art. 151⁷ i przepisów wydanych na podstawie art. 237¹⁵ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

4. Umowa o staż z małoletnim może być rozwiązana na piśmie z zachowaniem siedmiodniowego terminu wypowiedzenia.

Art. 16. 1. Organizatorowi stażu, który zawarł umowę z małoletnim stażystą przysługuje dofinansowanie kosztów stażu w wysokości 250 zł za każdy pełny miesiąc stażu, jeżeli staż został zrealizowany w wymiarze co najmniej 120 godzin miesięcznie.

2. Dofinansowanie, o którym mowa w ust. 1, przyznaje wójt (burmistrz, prezydent miasta) właściwy ze względu na miejsce zamieszkania małoletniego stażysty w drodze decyzji, po stwierdzeniu spełnienia warunków określonych w ust. 1.

3. Dofinansowanie, o którym mowa w ust. 1, jest przyznawane na wniosek pracodawcy złożony w terminie 3 miesięcy od dnia ukończenia stażu przez małoletniego stażystę.

4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 3, dołącza się:

- 1) kopię umowy o staż z małoletnim;
- 2) kopię zaświadczenia o odbytych stażu;
- 3) zaświadczenia lub oświadczenie o pomocy *de minimis* w zakresie, o którym mowa w art. 37 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2026 r. poz. 500);
- 4) informacje, o których mowa w art. 37 ust. 1 pkt 2 albo ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

5. Zaświadczenia lub oświadczenie i informacje, o których mowa w ust. 4 pkt 3 i 4 dołącza się wyłącznie jeżeli wnioskodawcą jest podmiot prowadzący działalność gospodarczą w rozumieniu art. 2 pkt 17 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

6. Dofinansowanie, o którym mowa w ust. 1, jest finansowane ze środków Funduszu Pracy.

7. Środki, o których mowa w ust. 6, są przekazywane na wyodrębniony rachunek bankowy urzędu wojewódzkiego.

8. Wojewoda otrzymane środki na dofinansowanie, o którym mowa w ust. 1, przekazuje na wyodrębniony rachunek bankowy gminy.

9. Dofinansowanie, o którym mowa w ust. 1, udzielane podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą w rozumieniu art. 2 pkt 17 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, stanowi pomoc *de minimis* lub pomoc *de minimis* w rolnictwie udzielaną w zakresie i na zasadach określonych w bezpośrednio obowiązujących aktach prawa Unii Europejskiej dotyczących pomocy w ramach zasady *de minimis* lub pomocy w ramach zasady *de minimis* w rolnictwie.

Rozdział 4

Przepisy karne

Art. 17. 1. Kto prowadząc agencję pracy tymczasowej, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 9 lipca 2003 r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych, lub działając w jej imieniu, kieruje osoby na staż podlega karze grzywny do 3 000 do 30 000 zł.

2. Środki z tytułu orzeczonej i wyegzekwowanej kary grzywny, o której mowa w ust. 1, stanowią przychód Funduszu Pracy.

3. Orzeczoną i wyegzekwowaną karę grzywny, o której mowa w ust. 1, sądy przekazują bezpośrednio właściwym ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania ukaranego powiatowego urzędu pracy na wyodrębniony rachunek bankowy powiatowego urzędu pracy albo samorządu powiatu, w trybie i terminach określonych w przepisach dotyczących sposobu wykonywania budżetu państwa.

Art. 18. Orzekanie w sprawach o czyn, o którym mowa w art. 17 ust. 1, następuje w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2025 r. poz. 860, z późn zm.⁴⁾).

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. poz. 1178, 1661, 1814, 1818 i 1872 oraz z 2026 r. poz. 473.

Rozdział 5

Zmiany w przepisach

Art. 19. W ustawie z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1151 i 1824 oraz z 2025 r. poz. 1019, 1542 i 1792) w art. 44b w ust. 2 w pkt 2 skreśla się wyrazy „lub umowy o praktykę absolwencką”.

Art. 20. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 163, z późn. zm.⁵⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 23 w ust. 1:

a) pkt 10 otrzymuje brzmienie:

„10) wartości własnej pracy podatnika, jego małżonka i małoletnich dzieci, a w przypadku prowadzenia działalności w formie spółki niebędącej osobą prawną - także małżonków i małoletnich dzieci wspólników tej spółki; kosztem uzyskania przychodów jest jednak wynagrodzenie małżonka podatnika i małoletnich dzieci podatnika, a w przypadku prowadzenia działalności w formie spółki niebędącej osobą prawną – także małżonków i małoletnich dzieci wspólników tej spółki, należne z tytułów określonych w art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 2, 8 i 9 lub z tytułu odbywania stażu, o którym mowa w art. 14 ustawy z dnia ... o stażach (Dz. U. poz. ...), z zastrzeżeniem pkt 55 i art. 22 ust. 6ba;”;

b) pkt 55 otrzymuje brzmienie:

„55) niewypłaconych, niedokonanych lub niepostawionych do dyspozycji wypłat, świadczeń oraz innych należności z tytułów określonych w art. 12 ust. 1 i 6, art. 13 pkt 2 i 4-9 oraz w art. 18, świadczeń pieniężnych z tytułu odbywania stażu, o którym mowa w art. 14 ustawy z dnia ... o stażach, świadczeń pieniężnych z tytułu odbywania stażu uczniowskiego, o którym mowa w art. 121a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, a także zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego wypłacanych przez zakład pracy, z zastrzeżeniem art. 22 ust. 6ba;”;

2) w art. 35 w ust. 1 pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) podmioty przyjmujące na staż lub staż uczniowski – od świadczeń pieniężnych wypłacanych z tytułu odbywania stażu, o którym mowa w art. 14 ustawy z dnia ...

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. poz. 340, 368, 620, 680, 1022, 1180, 1301, 1302, 1366, 1795, 1804, 1817, 1822, 1823, 1838 i 1858 oraz z 2026 r. poz. 203 i 424.

o stażach, lub odbywania stażu uczniowskiego, o którym mowa w art. 121a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe”.

Art. 21. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 278, z późn. zm.⁶⁾) w art. 16 w ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:

1) pkt 13c otrzymuje brzmienie:

„13c) u podatnika będącego współnikiem spółki niebędącej osobą prawną — wartości pracy własnej innych współników tej spółki będących osobami fizycznymi, a także ich małżonków i małoletnich dzieci, z tym że kosztem uzyskania przychodów jest jednak wynagrodzenie małżonków i małoletnich dzieci współników tej spółki, należne z tytułów określonych w art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 2, 8 i 9 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych lub z tytułu odbywania stażu, o którym mowa w art. 14 ustawy z dnia ... o stażach (Dz. U. poz. ...), z zastrzeżeniem pkt 57 i art. 15 ust. 4g;”;

2) pkt 57 otrzymuje brzmienie:

„57) niewypłaconych, niedokonanych lub niepostawionych do dyspozycji wypłat, świadczeń oraz innych należności z tytułów określonych w art. 12 ust. 1 i 6, art. 13 pkt 2 i 4–9 oraz w art. 18 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, świadczeń pieniężnych z tytułu odbywania stażu, o którym mowa w art. 14 ustawy z dnia ... o stażach, świadczeń pieniężnych z tytułu odbywania stażu uczniowskiego, o którym mowa w art. 121a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043, 1160 i 1837 oraz z 2026 r. poz. 187, 203, 451 i 504), a także zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego wypłacanych przez zakład pracy, z zastrzeżeniem art. 15 ust. 4g;”.

Art. 22. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2025 r. poz. 860, z późn. zm.⁷⁾) w art. 17 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W sprawach o wykroczenia przeciwko prawom pracownika określonych w Kodeksie pracy, w sprawach o wykroczenie określone w art. 8e ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2024 r. poz. 1773),

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. poz. 340, 620, 680, 1022, 1074, 1218, 1301, 1426, 1657, 1658, 1804, 1817 i 1846 oraz z 2026 r. poz. 331.

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. poz. 1178, 1661, 1814, 1818 i 1872 oraz z 2026 r. poz. 473

w sprawach o wykroczenia określonych w art. 27–27b ustawy z dnia 9 lipca 2003 r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 236), w sprawach o wykroczenia określonych w art. 465 ust. 1a ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2025 r. poz. 1079 i 1794 oraz z 2026 r. poz. 203), w sprawach o wykroczenia określonych w art. 27–28b ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o delegowaniu pracowników w ramach świadczenia usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 1682), w sprawach o wykroczenia określonych w art. 10 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni (Dz. U. z 2025 r. poz. 301), w sprawach o wykroczenia określonych w art. 362–367 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. poz. 620, 1746 i 1794 oraz z 2026 r. poz. 451 i 507), w sprawach o wykroczenia określonych w art. 84 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 621 i 1794 oraz z 2026 r. poz. 203 i 473), w sprawach o wykroczenia określonych w art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 5 listopada 2025 r. o układach zbiorowych pracy i porozumieniach zbiorowych (Dz. U. poz. 1661), w sprawach o wykroczenie określone w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia ... o stażach (Dz. U. poz. ...), a także w sprawach o inne wykroczenia związane z wykonywaniem pracy zarobkowej, jeżeli ustawa tak stanowi, oskarżycielem publicznym jest inspektor pracy.”.

Art. 23. W ustawie z dnia 30 października 2002 r. o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach (Dz. U. z 2025 r. poz. 1565 oraz z 2026 r. poz. 26) w art. 2 w ust. 1 pkt 15 otrzymuje brzmienie:

„15) przy odbywaniu stażu, o którym mowa w art. 14 ustawy z dnia ... o stażach (Dz. U. poz....).”.

Art. 24. W ustawie z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1653 oraz z 2026 r. poz. 317) w art. 6 w ust. 3 po pkt 5 dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) odbyła staż, o którym mowa w ustawie z dnia ... o stażach (Dz. U. poz....), obejmujący wykonywanie czynności związanych z prowadzeniem działalności rolniczej.”.

Art. 25. W ustawie z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 1712, z 2025 r. poz. 321, 368, 620 i 769 oraz z 2026 r. poz. 160 i 473) w art. 10 w ust. 1 pkt 15 otrzymuje brzmienie:

„15) ściganie wykroczeń przeciwko prawom pracownika określonych w Kodeksie pracy, wykroczeń, o których mowa w art. 362–365 i art. 367 ustawy z dnia 20 marca 2025

r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia, wykroczeń, o których mowa w art. 84 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 621 i 1794 oraz z 2026 r. poz. 203 i 473) oraz wykroczenia, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia ... o stażach (Dz. U. poz....), a także innych wykroczeń, gdy ustawy tak stanowią oraz udział w postępowaniu w tych sprawach w charakterze oskarżyciela publicznego;”.

Art. 26. W ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2026 r. poz. 508) w art. 1:

- 1) ust. 2d wyrazy „na praktykę absolwencką, o której mowa w ustawie z dnia 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich (Dz. U. z 2018 r. poz. 1244 oraz z 2025 r. poz. 620)” zastępuje się wyrazami „na staż, o którym mowa w art. 14 ustawy z dnia ... o stażach (Dz. U. poz....)”;
- 2) ust. 2e otrzymuje brzmienie:

„2e. Realizację przez dziecko obowiązku nauki poprzez naukę w uczelni należącej do polskiego systemu szkolnictwa wyższego lub uczęszczanie na kwalifikacyjne kursy zawodowe albo na staż, o którym mowa w art. 14 ustawy z dnia ... o stażach, osoba ubiegająca się o świadczenie wychowawcze lub je pobierająca potwierdza zaświadczeniem wydanym przez uczelnię, organizatora kwalifikacyjnego kursu zawodowego albo stażu.”.

Art. 27. W ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043, 1160 i 1837 oraz z 2026 r. poz. 187, 203, 451 i 504) w art. 36 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) ust. 12 otrzymuje brzmienie:

„12. Uczeń, który ukończył szkołę ponadpodstawową przed ukończeniem 18. roku życia, może również spełniać obowiązek nauki przez uczęszczanie do uczelni, na kwalifikacyjny kurs zawodowy albo na staż, o którym mowa w art. 14 ustawy z dnia o stażach (Dz. U. poz....).”;
- 2) ust. 15 otrzymuje brzmienie:

„15. Dyrektorzy publicznych i niepublicznych szkół ponadpodstawowych, pracodawcy, o których mowa w ust. 9 pkt 2, osoby kierujące podmiotami prowadzącymi kwalifikacyjne kursy zawodowe lub podmioty przyjmujące na staż, o którym mowa w art.

22 ustawy z dnia o stażach, są obowiązani powiadomić wójta gminy (burmistrza, prezydenta miasta), na terenie której mieszka absolwent szkoły podstawowej, który nie ukończył 18 lat, o przyjęciu go do szkoły albo w celu przygotowania zawodowego albo na kwalifikacyjny kurs zawodowy albo na staż, o którym mowa w art. 14 ustawy z dnia o stażach, w terminie 14 dni od dnia przyjęcia absolwenta, oraz informować tego wójta (burmistrza, prezydenta miasta) o zmianach w spełnianiu obowiązku nauki przez absolwenta szkoły podstawowej, w terminie 14 dni od dnia powstania tych zmian.”.

Art. 28. W ustawie z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. poz. 620, 1746 i 1794 oraz z 2026 r. poz. 451 i 507) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 64 uchyla się pkt 2;
- 2) w art. 220 w:
 - a) ust. 1 uchyla się pkt 3,
 - b) ust. 2 uchyla się pkt 2;
- 3) art. 291 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister właściwy do spraw pracy na wniosek wojewody przekazuje, na wyodrębniony rachunek bankowy urzędu wojewódzkiego, środki Funduszu Pracy z przeznaczeniem dla gmin na dofinansowanie pracodawcom kosztów stażu, o którym mowa w art. 14 ustawy z dnia o stażach.”.

Rozdział 6

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 29. 1. Umowy o praktyki absolwenckie zawarte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie przepisów ustawy uchylanej w art. 32 są wykonywane na podstawie dotychczasowych przepisów jednak nie dłużej niż przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, a w przypadku umów o praktyki absolwenckie zawartych przez niepełnoletnich absolwentów szkół ponadpodstawowych realizujących obowiązek nauki – nie dłużej niż do ukończenia przez nich 18. roku życia.

2. Dofinansowanie kosztów praktyki przyznane przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy jest realizowane na dotychczasowych zasadach.

Art. 30. Zawarte i nie zakończone do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy umowy zawarte w celu zdobycia wiedzy, umiejętności praktycznych lub doświadczenia zawodowego są kontynuowane na dotychczasowych zasadach.

Art. 31. W przypadku stażysty, który odbył praktykę absolwencką, o której mowa w przepisach ustawy uchylanej w art. 32, przepisu art. 6 ust. 2 niniejszej ustawy nie stosuje się.

Art. 32. Traci moc ustawa z dnia 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich (Dz. U. z 2025 r. poz. 1578).

Art. 33. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.

Za zgodność pod względem prawnym, legislacyjnym i redakcyjnym

Małgorzata Wójcik

Zastępca Dyrektora Departamentu Prawnego

w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

/-podpisano elektronicznie/

UZASADNIENIE

I. Potrzeba i cel uchwalenia ustawy

Główne założenia ustawy

Celem projektu ustawy o stażach jest uregulowanie zasad organizacji staży oferowanych na otwartym rynku pracy w sposób zapewniający ich wysoką jakość, zgodnie z oczekiwaniami osób podejmujących staże, a także kierunkowo z projektem zalecenia UE w sprawie wzmocnionych ram jakości staży. Ustawa ma na celu zapewnienie odpowiedniego komponentu edukacyjnego i przygotowania zawodowego staży oraz ochronę praw stażystów, a także wyeliminowanie zjawiska bezpłatnych staży i zminimalizowanie ryzyka zastępowania stosunku pracy przez staż.

Projektowana ustawa uchyli ustawę z dnia 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich (Dz. U. z 2025 r. poz. 1578). Regulowane w tej ustawie praktyki absolwenckie zostaną zastąpione stażami realizowanymi na podstawie niniejszego projektu. W konsekwencji zostanie zlikwidowana możliwość oferowania bezpłatnej praktyki absolwenckiej. Nowa ustawa uwzględni rozwiązania analogiczne do zawartych w ustawie z dnia 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich w zakresie dofinansowania z Funduszu Pracy kosztów pracy pracodawcom przyjmujących na praktykę absolwencką nieletnich praktykantów realizujących obowiązek nauki.

Obecny stan faktyczny i prawny w dziedzinie praktyk i staży

Obowiązujące w Polsce przepisy dopuszczają bardzo różnorodne sposoby organizacji staży i praktyk. Staże i praktyki są organizowane w ramach systemu oświaty, systemu szkolnictwa wyższego (obowiązkowe praktyki zawodowe studenckie), w tzw. zawodach regulowanych (np. architekta, lekarza itd.), czy na podstawie ustawy z dnia 17 lipca 2019 r. o praktykach absolwenckich. Staże są również organizowane przez powiatowe urzędy pracy na podstawie umowy między organizatorem stażu, stażystą i starostą. Ich podstawę stanowią przepisy ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. poz. 620, z późn. zm.). Pracodawcy organizują także staże na tzw. otwartym rynku pracy, oferując stażystom zawarcie umowy cywilno-prawnej, umowy o pracę, kontraktu b2b.

Rozproszone i niejednorodne prawodawstwo w obszarze praktyk i staży skutkuje brakiem jednolitych standardów jakości staży. Jakość stażu – zarówno jeśli chodzi o jego cel czy program, jak i warunki jego odbywania – zależy może w większości przypadków jedynie od regulacji wewnętrznych oraz dobrej woli pracodawców. Status praktykantów i stażystów pozostaje często niejasny, a nadużywanie instytucji stażu może prowadzić do traktowania stażystów jako darmowej lub taniej siły roboczej i unikania zatrudnienia pracowniczego.

Monitorowanie realizacji staży i przestrzegania praw stażystów/praktykantów jest bardzo zróżnicowane w zależności od rodzaju staży i praktyk. W przypadku staży i praktyk na otwartym rynku pracy, gdzie stroną umowy oprócz organizatora stażu/praktyki jest wyłącznie stażysta/praktykant, nie ma instytucji, która bezpośrednio odpowiada za monitorowanie realizacji tego typu staży/praktyk i przestrzeganie praw ich uczestników. Nie ma także jednolitej regulacji w zakresie odpłatności staży/praktyk, w przypadku praktyk absolwenckich dopuszczalne są także praktyki bezpłatne.

Z badań przeprowadzonych w 2023 r. na zlecenie MRPiPS¹⁾ na próbie pracodawców wynika, że 30% przedsiębiorstw deklaruowało, że przynajmniej czasami przyjmowali młode osoby na praktyki absolwenckie, a 36% spośród przebadanych przedsiębiorstw czasami, raczej często, często lub zawsze oferowało młodym osobom praktyki studenckie, przy czym należy zauważyć, że bardzo duża część przedsiębiorców określił „praktyki studenckie” i „praktyki absolwenckie” używa wymiennie i bardzo niewielu przedsiębiorców potrafiło prawidłowo zdefiniować praktykę absolwencką. Z badania wynika także, że ponad 1/3 pracodawców deklarujących, że oferuje praktyki, oferuje tylko bezpłatne praktyki, a kolejne niespełna 20% oferuje odpłatne praktyki tylko w przypadku niektórych ofert. Pracodawcy oferujący odpłatne praktyki w większości wypłacali wynagrodzenie poniżej 1800 zł. Około 20% osób młodych biorących udział w badaniu skorzystało z nieobowiązkowych praktyk i staży w trakcie nauki lub studiów a niespełna 18% skorzystało z tych form po zakończeniu edukacji.

Na portalu pracuj.pl w dniu 24.06.25. znajdowało się 808 ofert dla praktykantów/stażystów (i 71 734 ofert ogółem) czyli stanowią one ok. 1% wszystkich ofert. Pracodawcy tymże praktykantom i stażystom najczęściej oferowali umowę zlecenia (516 ofert), umowę o pracę

¹⁾ Źródło: Raport „Badanie aktualnego sposobu funkcjonowania różnych form nabywania doświadczenia zawodowego i umiejętności praktycznych przez absolwentów szkół i uczelni na tzw. wolnym rynku, ze szczególnym pogłębieniem problematyki praktyk absolwenckich. Funkcjonowanie praktyk absolwenckich na tzw. wolnym rynku pracy”. Badanie przeprowadzono w 2023 r. na reprezentatywnej próbie 1000 absolwentów w wieku 18-30 lat oraz 600 pracodawców.

(196), umowę o praktyki/staż (170), kontrakt B2B (17) i pozostałe rodzaje umów. Bardzo często pracodawca oferował kilka form umów do wyboru. Zazwyczaj kierowane były one do studentów ostatnich lat i absolwentów szkół wyższych (czasami także szkół zawodowych). Większość ofert oferujących umowę o praktyki/staż to były oferty płatne (średnio ok. 3000 brutto miesięcznie), oferty bezpłatne na tym portalu były bardzo rzadkie.

Raport „Sposoby realizacji praktyk i staży niezbędnych do uzyskania dostępu do zawodów regulowanych oraz praktyk na wolnym rynku pracy (w szczególności innych niż praktyka absolwencka) wraz z próbą oszacowania liczby stażystów/praktykantów”²⁾, wskazuje, że staże i praktyki są powszechnie postrzegane jako istotny mechanizm zdobywania doświadczenia zawodowego oraz rozwijania kompetencji praktycznych, jednak ich skuteczność jest silnie zróżnicowana i zależna od jakości realizacji. Kluczowym problemem pozostaje nierówny dostęp do staży i praktyk, wynikający między innymi z koncentracji ofert w dużych ośrodkach miejskich, ograniczonej liczby miejsc w podmiotach oferujących wysoką wartość merytoryczną oraz barier finansowych po stronie uczestników. Badania potwierdzają, że brak wynagrodzenia lub niskie świadczenia towarzyszące stażom i praktykom istotnie ograniczają udział osób z mniej uprzywilejowanych środowisk społeczno-ekonomicznych, co prowadzi do reprodukcji nierówności na rynku pracy. W raporcie wykazano również, że jakość staży i praktyk jest zróżnicowana, a część z nich nie spełnia funkcji edukacyjnej i rozwojowej. Do najczęściej identyfikowanych problemów należą: brak jasno określonych celów stażu lub praktyki, nieprecyzyjny zakres obowiązków, niewystarczające wsparcie ze strony opiekuna oraz wykonywanie przez uczestników zadań o charakterze pomocniczym, niezwiązanych z rozwojem kompetencji zawodowych. Badania wskazują, że w wielu przypadkach brakuje systematycznego monitoringu jakości staży i praktyk oraz mechanizmów ewaluacji efektów uczenia się. Szczególnie istotnym wnioskiem raportu jest potrzeba wzmocnienia standardów realizacji staży i praktyk. Autorzy badań podkreślają znaczenie wprowadzenia minimalnych standardów jakościowych obejmujących obowiązki opracowania programu stażu lub praktyki, zapewnienia merytorycznego opiekuna, określenia efektów uczenia się oraz umożliwienia uczestnikom uzyskania informacji zwrotnej na temat postępów i nabytych kompetencji. Wskazano również na konieczność powiązania staży i praktyk z rzeczywistymi potrzebami rynku pracy oraz strategiami rozwoju kompetencji w przedsiębiorstwach.

²⁾ Raport „Sposoby realizacji praktyk i staży niezbędnych do uzyskania dostępu do zawodów regulowanych oraz praktyk na wolnym rynku pracy (w szczególności innych niż praktyka absolwencka) przygotowany na zlecenie MRPiPS przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych w 2025 r.

Kierunki przyjętych rozwiązań w projekcie ustawy

Projekt ustawy o stażach uwzględnia kierunkowo zalecenia sformułowane w projekcie wzmocnionego zalecenia Rady w sprawie ram jakości staży, opublikowanym w dniu 20 marca 2024 r. przez Komisję Europejską. Zalecenie to ma mieć zastosowanie do wszystkich stażystów, bez względu na ich status prawny i rodzaj stażu (a więc także staży, w którym nie występuje stosunek pracy). Celem proponowanych zmian w zaleceniu jest stworzenie systemu praktyk odpowiadającego współczesnym wymogom rynku pracy, z naciskiem na jakość kształcenia, ochronę praw stażystów i dostosowanie ich do standardów UE. W projekcie zaleca się m.in.:

- 1) pisemną formę umowy stażowej;
- 2) zapewnienie stażystom sprawiedliwego wynagrodzenia, biorąc pod uwagę takie elementy jak zadania i obowiązki stażysty, intensywność pracy stażysty oraz wagę komponentu edukacyjno-szkoleniowego;
- 3) zapewnienie rozsądnego czasu trwania staży, który (łącznie) nie powinien przekraczać sześciu miesięcy, z wyjątkiem przypadków, w których dłuższy czas trwania jest uzasadniony określonymi, obiektywnymi względami;
- 4) zapewnienie adekwatnej ochrony socjalnej i dostępu do ubezpieczeń społecznych;
- 5) zapewnienie przestrzegania praw i warunków pracy stażystów zgodnie z obowiązującym prawem unijnym i krajowym;
- 6) zobowiązanie organizatora stażu do wyznaczenia opiekuna stażu;
- 7) zapewnienie, we współpracy z właściwymi organami, kanałów zgłaszania przez stażystów nadużyć i złych warunków pracy oraz dostarczania informacji na temat tych kanałów;
- 8) dopilnowanie, aby organizatorzy staży uwzględniali w swoich ogłoszeniach o naborze i ogłoszeniach o stażach informacje na temat zasad i warunków stażu.

Obowiązujące zalecenie Rady z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie ram jakości staży³⁾ dopuszcza niższe standardy jakości staży i w bardzo ograniczonym stopniu wpłynęło na poprawę jakości staży i warunków ich odbywania.

³⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32014H0327%2801%29&qid=1756914227320>

II. Omówienie szczegółowych rozwiązań przewidzianych w ustawie

Projektowana ustawa reguluje zasady odbywania stażu, prawa i obowiązki stażysty oraz organizatora stażu, a także zasady przyznania organizatorowi stażu dofinansowania kosztów stażu małoletniego stażysty.

Rozdział 1 zawiera przepisy ogólne, mające zastosowanie do wszystkich rodzajów umów o staż. W art. 1 przewiduje się, że ustawa będzie mieć zastosowanie do obywateli polskich i osób mających swobodny dostęp do polskiego rynku pracy, czyli obywateli Unii Europejskiej i obywateli państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego, obywateli państw niebędących stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, którzy mogą korzystać ze swobody przepływu osób na podstawie umów zawartych przez te państwa z Unią Europejską i jej państwami członkowskimi a także cudzoziemców, o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 621, z późn. zm.). Z zakresu przepisów ustawy wyłączone będą staże realizowane na podstawie ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia, ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043, z późn. zm.), ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.) oraz ustaw regulujących staże w zawodach regulowanych. Wyłączenie staży i praktyk będących częścią programów kształcenia formalnego wynika z faktu, iż osoby te w trakcie odbywania takiej praktyki pozostają przede wszystkim uczniami lub studentami, a odbywanie praktyk stanowi integralną część kształcenia w danym zawodzie. Praktyki te organizowane są także przy udziale strony trzeciej – szkoły lub uczelni. Ponadto, wprowadzenie dla pracodawców obowiązku wypłacania wynagrodzenia lub świadczenia pieniężnego tymże praktykantom mogłoby uniemożliwić ich realizację – z powodu braku miejsc odbywania praktyk – i obniżyć jakość praktycznego wykształcenia absolwentów. Staże organizowane przez powiatowe urzędy pracy dla osób bezrobotnych realizowane są z kolei w oparciu o szczegółowe przepisy zapewniające już wysoką jakość staży i spełniające standardy, które wprowadzić ma ustawa o stażach. Staże (a także praktyki i aplikacje – terminologia jest zróżnicowana, ale cel pozostaje tożsamy) warunkujące możliwość wykonywania zawodu regulowanego oraz podejmowania i wykonywania działalności regulowanej realizowane są natomiast na podstawie odrębnych przepisów szczegółowych uwzględniających specyfikę danego zawodu regulowanego. Są to między innymi przepisy dotyczące:

- 1) stażu podyplomowego, o którym mowa w art. 15–15p ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (Dz. U. z 2026 r. poz. 37, z późn. zm.);
- 2) stażu asystenckiego, o którym mowa w art. 155ca i 155cb ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 334, z późn. zm.);
- 3) stażu urzędniczego, o którym mowa w art. art. 3–4 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury (Dz. U. z 2025 r. poz. 1332);
- 4) praktyki zawodowej, o której mowa w art. 177 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145, z późn. zm.);
- 5) praktyki zawodowej, o której mowa w art. 13 ust. 3 pkt 1 i art. 14 ustawy z dnia 25 września 2015 r. o zawodzie fizjoterapeuty (Dz. U. z 2023 r. poz. 1213, z późn. zm.);
- 6) praktyki zawodowej, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 6 i art. 21 ust. 4 ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 2117, z późn. zm.);
- 7) praktyk zawodowych, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 i art. 12 ustawy z dnia 10 grudnia 2020 r. o zawodzie farmaceuty (Dz. U. z 2025 r. poz. 608);
- 8) stażu adaptacyjnego, o którym mowa w art. 20–22 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2026 r. poz. 166);
- 9) aplikacji, o której mowa w:
 - a) dziale VII ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2024 r. poz. 1564, z późn. zm.),
 - b) rozdziale 4 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 499, z późn. zm.),
 - c) art. 266 i 267 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1170),
 - d) rozdziale 6 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (Dz. U. z 2026 r. poz. 200),
 - e) art. 68 ust. 5 i 7 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2022 r. poz. 623, z późn. zm.),
 - f) rozdziałach 3 i 3a ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz. U. z 2022 r. poz. 217, z późn. zm.),
 - g) rozdziale 7 Działu 1 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. o notariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1001, z późn. zm.);
 - h) art. 110 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 409, z późn. zm.),

- i) rozdziale 6 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1458, z późn. zm.),
- j) rozdziale 4 ustawy z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 749, z późn. zm.),
- k) art. 7 i art. 71 ustawy z dnia z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1459, z późn. zm.),
- l) art. 43 ustawy z dnia 21 stycznia 2021 r. o służbie zagranicznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1691, z późn. zm.).

Natomiast staże na otwartym rynku pracy odbywane są na podstawie umów dwustronnych, bez udziału trzeciej strony, zapewniającej prawidłową realizację stażu.

W art. 2 zdefiniowany został m.in. staż – rozumiany jako wykonywanie zadań w celu zdobycia wiedzy, umiejętności praktycznych i doświadczenia zawodowego na podstawie umowy o staż.

Art. 3 zakłada, że każdy staż odbywać się będzie na podstawie umowy o staż zawieranej w formie pisemnej. Przewiduje się także, że maksymalny okres trwania stażu wynosić będzie 6 miesięcy. Zakłada się, że jest to wystarczający czas, aby stażysta nabył wiedzę i umiejętności praktyczne. Zawarcie kolejnej umowy o staż z tym samym organizatorem stażu będzie możliwe, o ile łączny okres stażu nie przekroczy okresu 6 miesięcy.

Agencja pracy tymczasowej, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 9 lipca 2003 r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 236), nie będzie mogła kierować osób na staż. Takie rozwiązanie pozwoli wyeliminować ryzyko wielokrotnego kierowania stażysty przez agencję pracy tymczasowej do kolejnych/innych pracodawców (pracodawców użytkowników) w celu zawarcia kolejnych umów o staż. Jednocześnie agencje pracy tymczasowej jako organizatorzy stażu zachowają możliwość przyjmowania stażystów na staż i zawierania z nimi umów o staż.

W art. 4 zostały określone elementy, które zawierać będzie umowa o staż, w tym rodzaj danych osobowych stażysty i organizatora stażu, datę rozpoczęcia i zakończenia stażu, program stażu, prawa i obowiązki stron umowy oraz inne postanowienia dotyczące stażu.

Zgodnie z art. 5 projektu, liczba stażystów, którzy będą mogli zostać przyjęci na staż przez organizatora stażu jest zależna od liczby osób zatrudnionych u tego organizatora w przeliczeniu na pełny etat. W przypadku organizatora stażu niezatrudniającego nikogo będzie to jeden stażysta.

Zgodnie z art. 6 organizator stażu nie będzie mógł żądać od stażysty posiadania wcześniejszego doświadczenia zawodowego w zawodzie, w którym odbywany będzie staż, co pozwoli na odbywanie stażu osobom nieposiadającym jeszcze żadnego doświadczenia zawodowego i utrudni zastępowanie stażystami doświadczonych pracowników. Na staż nie będzie mogła zostać także przyjęta osoba, która była zatrudniona przez danego pracodawcę, także jako pracownik młodociany w celu przygotowania zawodowego lub odbywała u niego staż, w tym staż, o którym mowa w art. 114 ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia w ciągu ostatnich 24 miesięcy. Uniemożliwi to zamianę umów o pracę na umowę o staż.

Jednocześnie warunkiem zatrudnienia w służbie cywilnej jest brak skazania prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe. W związku z tym dodano przepis na mocy, którego osoby obywatelki staż i nie spełniające tego warunku nie będą miały możliwości jego odbycia w urzędach, w których funkcjonuje korpus służby cywilnej.

Art. 7 określa elementy oraz sposób ustalania programu stażu, tak aby pozwalał na realizację celu stażu. Program stażu będzie musiał zawierać informację w zakresie wiedzy, umiejętności praktycznych i doświadczenia zawodowego przewidzianych do nabycia przez stażystę. Organizator stażu przygotowując program stażu będzie mógł uwzględnić wykształcenie oraz dotychczasową wiedzę i umiejętności stażysty oraz potrzeby i oczekiwania stażysty.

Zakłada się, że organizator stażu będzie musiał wyznaczyć opiekuna stażysty, odpowiedzialnego za prawidłową realizację stażu lub będzie mógł sprawować tę funkcję osobiście (art. 8 projektu ustawy). Staż będzie mógł być realizowany także w formie zdalnej, zgodnie z przepisami Kodeksu pracy w tym zakresie.

W ogłoszeniach o naborze na staż i ogłoszeniach reklamujących staż organizator stażu będzie zobowiązany zamieścić informacje o zakresie wiedzy, umiejętnościach praktycznych i doświadczeniu zawodowym przewidzianych do nabycia przez stażystę oraz o warunkach odbywania stażu (art. 9 projektu ustawy).

Zgodnie z projektowaną ustawą organizator stażu zostanie także zobowiązany do wydania stażysty w ciągu 7 dni zaświadczenia o odbytym stażu (art. 10 projektu ustawy). Organizator poda w zaświadczeniu dane stażysty oraz swoje dane, opis zadań wykonywanych w czasie stażu i umiejętności praktycznych nabytych w tym czasie oraz datę rozpoczęcia i zakończenia stażu.

Projekt zakłada, że umowa o staż będzie umową o pracę.

Rozdział 2 zawiera przepisy dotyczące umowy o staż jako umowy o pracę. Art. 12 stanowi, iż w przypadku gdy staż jest wykonywany w warunkach określonych w art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeksu pracy, czyli, gdy mamy do czynienia z wykonywaniem pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, uważa się, że został zawarty na podstawie umowy o pracę, niezależnie od nazwy umowy. Do tego stażysty stosować się będą co do zasady przepisy Kodeksu pracy, z wyłączeniem przepisów dotyczących:

- 1) umowy o pracę na okres próbny (art. 25);
- 2) zasad zawierania umów o pracę na czas określony (art. 25¹);
- 3) kompetencji pracodawcy do powierzania pracownikowi innej pracy (art. 42 § 4 i art. 81 § 3 i 4);
- 4) odprawy emerytalno-rentowej (art. 92¹) i pośmiertnej (art. 93);
- 5) podnoszenia kwalifikacji (art. 103¹– 103⁶);
- 6) urlopu bezpłatnego w celu pracy u innego pracodawcy (art. 174¹).

Jednym z kluczowych rozwiązań przewidzianych w ustawie będzie wprowadzony w art. 13 przepis dotyczący wypłaty wynagrodzenia stażyście w wysokości nie niższej niż 65% minimalnego wynagrodzenia za pracę. W przypadku stażu realizowanego w niepełnym wymiarze czasu pracy świadczenie będzie ustalane proporcjonalnie. Minimalne wynagrodzenie stażysty w proponowanej powyżej wysokości będzie niższe od wynagrodzenia minimalnego⁴⁾, gdyż uwzględnia niższą intensywność pracy stażysty i niższy poziom odpowiedzialności, a także występowanie komponentu edukacyjno-szkoleniowego i jednocześnie ma zachęcać do zatrudniania stażystów na umowę o pracę.

Projekt zawiera także przepisy dotyczące stażu małoletniego stażysty i dofinansowanie kosztów jego stażu. Małoletni stażysta, który ukończył szkołę ponadpodstawową i realizuje obowiązek nauki poprzez uczestnictwo w stażu, będzie mógł go kontynuować aż do momentu ukończenia przez niego 18 roku życia (art. 14 projektu ustawy). Zawarcie kolejnej umowy o staż z małoletnim między małoletnim stażystą a tym samym podmiotem przyjmującym na staż będzie również możliwe na okres nie dłuższy niż do ukończenia przez niego 18. roku życia.

⁴⁾ Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 września 2025 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2026 r. (Dz. U. poz. 1242) wynosi ono 4806 zł.

Zaświadczenie o odbytym stażu będzie także zawierać liczbę godzin odbytego stażu w poszczególnych miesiącach.

Minimalne miesięczne wynagrodzenie małoletniego stażysty ustalono na poziomie 250 zł (art. 15 projektu ustawy). Do stażu małoletniego stażysty nie będą miały zastosowania przepisy Kodeksu Pracy z wyłączeniem przepisów dotyczących niedyskryminacji, maksymalnego wymiaru czasu pracy, maksymalnego limitu łącznego tygodniowego czasu pracy, minimalnego nieprzerwanego odpoczynku dobowego i tygodniowego, przerw w pracy i pory nocnej. Umowa o staż z małoletnim będzie mogła być wypowiedziana na piśmie z tygodniowym okresem wypowiedzenia.

Organizatorowi stażu przysługiwać będzie dofinansowanie kosztów stażu ze środków Funduszu Pracy w wysokości 250 zł za każdy pełny miesiąc stażu, jeżeli staż został zrealizowany w wymiarze co najmniej 120 godzin miesięcznie (art. 16 ust. 1 projektu ustawy). Przepisy dotyczące zasad wnioskowania i wypłacania powyższego dofinansowania zastaną przeniesione z aktualnie obowiązującej ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich, czyli dofinansowanie będzie przyznawane przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) właściwego ze względu na miejsce zamieszkania niepełnoletniego stażysty, na wniosek stażysty i stanowić będzie pomoc *de minimis* (art. 16 ust. 2–9 projektu ustawy).

W rozdziale 4 zawarto przepisy karne dla organizatorów stażu. Wprowadzono karę grzywny dla prowadzących lub działających w imieniu agencji pracy tymczasowej za kierowanie osób na staż w wysokości od 3 000 do 30 000 zł (art. 17 projektu ustawy). Takie rozwiązanie pozwoli wyeliminować ryzyko wielokrotnego kierowania stażysty przez agencję pracy tymczasowej do kolejnych/innych pracodawców (pracodawców użytkowników) w celu zawarcia kolejnych umów o staż. Jednocześnie agencje pracy tymczasowej jako organizatorzy stażu zachowają możliwość przyjmowania stażystów na staż i zawierania z nimi umów o staż. Zdecydowano również, że środki z tytułu orzeczonej i wyegzekwowanej kary grzywny, stanowić będą przychód Funduszu Pracy. Przewiduje się, że orzekanie w sprawach o powyższe czyny następować będzie w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2025 r. poz. 860, z późn. zm.) (art. 18 projektu ustawy).

W rozdziale 5 uregulowane zostały zmiany w innych ustawach. W art. 19 dokonano zmian dostosowujących w ustawie z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1151, z późn. zm.) w art. 44b w ust. 2 w pkt 2. Na mocy tego przepisu osoba

ubiegająca się o nadanie uprawnień zawodowych do wykonywania prac geodezyjnych i kartograficznych będzie mogła rozpocząć praktykę zawodową po zaliczeniu szóstego semestru studiów wyższych, na podstawie umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej lub umowy o staż, o którym mowa w ustawie o stażach.

W art. 20 dokonano zmian dostosowujących w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 163, z późn. zm.) w art. 23 w ust. 1, pkt 10 i 55 oraz w art. 35 w ust. 1 pkt 9 zastępując odniesienia do praktyki absolwenckiej i ustawy o praktykach absolwenckich odniesieniem do stażu z małoletnim i ustawy o stażach. W art. 21 analogiczne zmiany zaproponowano do ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (w art. 16 w ust. 1 pkt 13c i pkt 57).

W art. 22 dokonano zmian dostosowujących w ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2025 r. poz. 860, z późn. zm.) – w art. 17 § 2 dodano sprawy o wykroczenie określone w art. 17 ust. 1 ustawy o stażach.

W art. 23 dokonano zmian dostosowujących w ustawie z dnia 30 października 2002 r. o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach (Dz. U. z 2025 r. poz. 1565, z późn. zm.) – w pkt 15 w art. 2 w ust. 1 w pkt 15 – zastąpiono odniesienie do praktyki absolwenckiej i ustawy o praktykach absolwenckich odniesieniem do stażu z małoletnim i ustawy o stażach.

W art. 24 dokonano zmian dostosowujących w ustawie z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1653) – w art. 6 w ust. 3 dodano pkt 6 odnoszący się do stażu z ustawy o stażach.

W art. 25 dokonano zmian dostosowujących w ustawie z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 1712, z późn. zm.) – w art. 10 w ust. 1 pkt 15 dodano wykroczenie, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o stażach. Na mocy projektowanego przepisu do zadań Państwowej Inspekcji Pracy będzie należało ściganie wykroczenia, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o stażach.

W art. 26 dokonano zmian dostosowujących ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2024 r. poz. 1576, z późn. zm.). W art. 1 w ust. 2d i w ust. 2e wyrazy „na praktykę absolwencką, o której mowa w ustawie z dnia 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich (Dz. U. z 2018 r. poz. 1244, z późn. zm.)” zastąpiono wyrazami „na staż, o którym mowa w art. 14 ustawy z dnia ... o stażach”.

W art. 27 w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043, z późn. zm.) w art. 36 w ust. 12 i 15 zastąpiono odniesienia do praktyki absolwenckiej i ustawy o praktykach absolwenckich odniesieniem do stażu i ustawy o stażach.

W art. 28 dokonano następujących zmian w ustawie z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. poz. 620, z późn. zm.):

- 1) uchylono pkt 2 w art. 64, uchylono pkt 3 w art. 220 w ust. 1, uchylono pkt 2 w art. 220 w ust. 2 – zmiany te wynikają z uchylecia ustawy o praktykach absolwenckich. Mają one charakter dostosowujący;
- 2) w art. 291 nadano nowe brzmienie ust. 2 – zastąpiono odniesienia do praktyki absolwenckiej i ustawy o praktykach absolwenckich odniesieniem do stażu i ustawy o stażach;

Projekt ustawy zawiera przepis przejściowy (art. 29 projektu ustawy) pozwalający na dokończenie praktyki absolwenckiej rozpoczętej przed wejściem w życie ustawy do czasu zakończenia umowy, jednak nie dłużej niż w okresie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy zgodnie z dotychczas obowiązującymi przepisami. W przypadku umów o praktyki absolwenckie zawartych przez niepełnoletnich absolwentów szkół ponadpodstawowych realizujących obowiązek nauki będą oni mogli wykonywać praktykę absolwencką nie dłużej niż do ukończenia przez nich 18. roku życia. Omawiany przepis pozwoli podmiotom dotychczas zatrudniającym praktykantów na dokończenie zawartych już umów bez konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów. Jednocześnie umożliwi to także osobom odbywającym praktykę absolwencką na dokończenie praktyki i nabycie nowych umiejętności zawodowych. Analogicznie, dofinansowanie kosztów praktyki absolwenckiej przyznane przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy jest realizowane na dotychczasowych zasadach.

Projekt ustawy zawiera również przepis przejściowy (art. 30 projektu ustawy) zgodnie, z którym staże rozpoczęte przed dniem wejścia w życie ustawy kontynuowane są na doczasowych zasadach. Oznacza to, że umowy zawarte przed dniem wejścia ustawy nie będą musiały zostać dostosowane do wymogów wynikających z wprowadzanej ustawy.

Dodano również przepis przejściowy (art. 31 projektu ustawy) zgodnie, z którym stażysta będzie mógł odbywać staż u organizatora stażu, u którego uprzednio odbywał praktykę absolwencką na podstawie dotychczasowych przepisów.

Zgodnie z art. 32 utraci moc ustawa z dnia 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich.

Zakłada się, że ustawa wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2027 r. (art. 43 projektu ustawy).

Dodatkowe informacje

Oceniając wpływ projektowanego aktu na mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2025 r. poz. 1480, z późn. zm.), należy wskazać, że w następstwie wprowadzonej regulacji mikro, mali i średni przedsiębiorcy zyskają pewność prawną co do statusu stażysty i warunków odbywania stażu. Proponowane rozwiązania wpłyną pozytywnie na funkcjonowanie małych i średnich przedsiębiorstw w zakresie wykonywania obowiązków związanych z zawieraniem i rozliczaniem umów ze stażystami, zwiększając pewność prawną co do statusu prawnego stażystów.

Kolejną korzyścią będzie ograniczenie nieuczciwej konkurencji między przedsiębiorstwami, w szczególności poprzez ograniczenie wykorzystywania darmowej czy taniej siły roboczej.

W dłuższej perspektywie będą mogli oni wykształcić kadry, które będą znały charakter prowadzonej przez nich działalności i skróci to czas tzw. przyuczania nowego pracownika do powierzonych mu zadań.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej. Projekt ustawy o stażach uwzględnia kierunkowo zalecenia sformułowane w projekcie wzmocnionego zalecenia Rady w sprawie ram jakości staży, opublikowanego w dniu 20 marca 2024 r. przez Komisję Europejską.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych, w związku z czym nie podlega procedurze notyfikacji na zasadach przewidzianych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu celem uzyskania opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia, w przypadkach określonych w obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przepisach Unii Europejskiej.

Projekt dotyczy problematyki samorządu terytorialnego, dlatego został przekazany do zaopiniowania Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Projekt ustawy nie został przekazany, zgodnie z § 32 ust. 2 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2024 r. poz. 806 oraz z 2025 r. poz. 408), do koordynatora oceny skutków regulacji w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, celem zaopiniowania.

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677, z późn. zm.) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projektowane rozwiązania nie stwarzają zagrożeń korupcyjnych.

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o stażach</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu dr Agnieszka Dziemianowicz-Bąk Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu dr hab. Ewa Flaszyńska – Dyrektor Departamentu Rynku Pracy w MRPiPS Mikołaj Tarasiuk – Zastępca Dyrektora Departamentu Rynku Pracy w MRPiPS tel.: +48 538 117 670 e-mail: staze@mrpips.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 20.04.2026 r.</p> <p>Źródło: Inicjatywa własna</p> <p>Nr w wykazie prac UD307</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Celem projektu ustawy o stażach jest uregulowanie zasad organizacji staży oferowanych na otwartym rynku pracy w sposób zapewniający ich wysoką jakość, zgodnie z oczekiwaniami osób podejmujących staże, a także kierunkowo z projektem zalecenia UE w sprawie wzmocnionych ram jakości staży. Ustawa ma na celu zapewnienie odpowiedniego komponentu edukacyjnego i przygotowania zawodowego staży oraz ochronę praw stażystów, a także wyeliminowanie zjawiska bezpłatnych staży.

Projektowana ustawa uchyli ustawę z dnia z dnia 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich (Dz. U. z 2025 r. poz. 1578). Regulowane w tej ustawie praktyki absolwenckie zostaną zastąpione stażami realizowanymi na podstawie niniejszego projektu. W konsekwencji zostanie zlikwidowana możliwość oferowania bezpłatnej praktyki absolwenckiej. Nowa ustawa uwzględni rozwiązania analogiczne do zawartych w ustawie z dnia 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich w zakresie dofinansowania z Funduszu Pracy kosztów pracy pracodawcom przyjmujących na praktykę absolwencką nieletnich praktykantów realizujących obowiązek nauki.

Obowiązujące w Polsce przepisy dopuszczają bardzo różnorodne sposoby organizacji staży i praktyk. Staże i praktyki są organizowane w ramach systemu oświaty, systemu szkolnictwa wyższego (obowiązkowe praktyki zawodowe studenckie), w tzw. zawodach regulowanych (np. architekta, lekarza itd.), czy na podstawie ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich. Staże są również organizowane przez powiatowe urzędy pracy na podstawie umowy między organizatorem stażu, bezrobotnym i starostą. Ich podstawę stanowią przepisy ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. poz. 620, 1746 i 1794). Pracodawcy organizują także staże na tzw. otwartym rynku pracy, oferując stażystom zawarcie umowy cywilnoprawnej, umowy o pracę, kontraktu b2b.

Rozproszone i niejednorodne prawodawstwo w obszarze praktyk i staży skutkuje brakiem jednolitych standardów jakości staży. Jakość stażu – zarówno jeśli chodzi o jego cel czy program, jak i warunki jego odbywania – zależy może w większości przypadków jedynie od regulacji wewnętrznych oraz dobrej woli pracodawców. Status praktykantów i stażystów pozostaje często niejasny, a nadużywanie instytucji stażu może prowadzić do traktowania stażystów jako darmowej lub taniej siły roboczej.

Monitorowanie realizacji staży i przestrzegania praw stażystów/ praktykantów jest bardzo zróżnicowane w zależności od rodzaju staży i praktyk. W przypadku staży i praktyk na otwartym rynku pracy, gdzie stroną umowy oprócz organizatora stażu/praktyki jest wyłącznie stażysta/praktykant, nie ma instytucji, która bezpośrednio odpowiada za monitorowanie realizacji tego typu staży/praktyk i przestrzeganie praw ich uczestników. Nie ma także jednolitej regulacji w zakresie odpłatności staży/praktyk, w przypadku praktyk absolwenckich dopuszczalne są także praktyki bezpłatne.

Nie istnieją aktualnie żadne rejestry ani badania statystyki publicznej, które pozwalają oszacować liczbę stażystów czy warunki odbywania staży na otwartym rynku pracy.

Z badań przeprowadzonych w 2023 r. na zlecenie MRPiPS¹⁾ na próbie pracodawców wynika, że 30% przedsiębiorstw deklaruowało, że przynajmniej czasami przyjmowali młode osoby na praktyki absolwenckie, a 36% spośród przebadanych przedsiębiorstw czasami, raczej często, często lub zawsze oferowało młodym osobom praktyki studenckie, przy czym należy zauważyć, że bardzo duża część przedsiębiorców określił „praktyki studenckie” i „praktyki absolwenckie” używa wymiennie i bardzo niewielu przedsiębiorców potrafiło prawidłowo zdefiniować praktykę absolwencką. Z badania wynika także, że ponad 1/3 pracodawców deklarujących, że oferuje praktyki, oferuje tylko bezpłatne praktyki, a kolejne niespełna 20% oferuje odpłatne praktyki tylko w przypadku niektórych ofert. Pracodawcy oferujący odpłatne praktyki w większości wypłacali wynagrodzenie poniżej 1800 zł. Około 20% osób młodych biorących udział w badaniu skorzystało z nieobowiązkowych praktyk i staży w trakcie nauki lub studiów, a niespełna 18% skorzystało z tych form po zakończeniu edukacji.

Na portalu pracuj.pl w dniu 24.06.25 znajdowało się 808 ofert dla praktykantów/ stażystów (i 71 734 ofert ogółem) czyli stanowiły one ok. 1% wszystkich ofert. Pracodawcy tymże praktykantom i stażystom najczęściej oferowali umowę zlecenie (516 ofert), umowę o pracę (196), umowę o praktyki/staż (170), kontrakt B2B (17). Bardzo często pracodawca oferował kilka form umów do wyboru. Zazwyczaj kierowane były one do studentów ostatnich lat i absolwentów szkół wyższych (czasami także szkół zawodowych). Większość ofert oferujących umowę o praktyki/ staż to były oferty płatne (średnio ok. 3000 brutto), oferty bezpłatne na tym portalu były bardzo rzadkie.

Projekt ustawy o stażach uwzględnia kierunkowo zalecenia sformułowane w projekcie wzmocnionego zalecenia Rady w sprawie ram jakości staży, opublikowanego w dniu 20 marca 2024 r. przez Komisję Europejską. Zalecenie to ma mieć zastosowanie do wszystkich stażystów, bez względu na ich status prawny i rodzaj stażu (a więc także staży, w którym nie występuje stosunek pracy). Celem proponowanych zmian w zaleceniu jest stworzenie systemu praktyk odpowiadającego współczesnym wymogom rynku pracy, z naciskiem na jakość kształcenia, ochronę praw stażystów i dostosowanie ich do standardów UE. W projekcie zaleca się m.in.:

- 1) pisemną formę umowy stażowej;
- 2) zapewnienie stażystom sprawiedliwego wynagrodzenia, biorąc pod uwagę takie elementy jak zadania i obowiązki stażysty, intensywność pracy stażysty oraz wagę komponentu edukacyjno-szkoleniowego;
- 3) zapewnienie rozsądnego czasu trwania staży, który (łącznie) nie powinien przekraczać sześciu miesięcy;
- 4) zapewnienie adekwatnej ochrony socjalnej i dostępu do ubezpieczeń społecznych;
- 5) zapewnienie przestrzegania praw i warunków pracy stażystów zgodnie z obowiązującym prawem unijnym i krajowym;
- 6) zobowiązanie organizatora stażu do wyznaczenia opiekuna stażu;
- 7) zapewnienie, we współpracy z właściwymi organami, kanałów zgłaszania przez stażystów nadużyć i złych warunków pracy oraz dostarczania informacji na temat tych kanałów;
- 8) dopilnowanie, aby organizatorzy staży uwzględniali w swoich ogłoszeniach o naborze i ogłoszeniach o stażach informacje na temat zasad i warunków stażu.

Obowiązujące zalecenie Rady z dnia 10 marca 2014 r. w sprawie ram jakości staży²⁾ dopuściło niższe standardy jakości staży i w bardzo ograniczonym stopniu wpłynęło na poprawę jakości staży i warunków ich odbywania.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt ustawy przewiduje uchylenie ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich. Do projektu ustawy przeniesione zostaną obecne rozwiązania dotyczące dofinansowania z Funduszu Pracy kosztów pracy pracodawcom przyjmujących na praktykę absolwencką niepełnoletnich praktykantów realizujących obowiązek nauki.

Projektowana ustawa będzie miała zastosowanie do wszystkich osób niezależnie od wieku.

Ustawa będzie dotyczyła staży i praktyk na otwartym rynku pracy.

¹⁾ Źródło: Raport „Badanie aktualnego sposobu funkcjonowania różnych form nabywania doświadczenia zawodowego i umiejętności praktycznych przez absolwentów szkół i uczelni na tzw. wolnym rynku, ze szczególnym pogłębieniem problematyki praktyk absolwenckich. Funkcjonowanie praktyk absolwenckich na tzw. wolnym rynku pracy”. Badanie na zlecenie MRPiPS przeprowadzono w 2023 r. na reprezentatywnej próbie 1000 absolwentów w wieku 18-30 lat oraz 600 pracodawców.

²⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32014H0327%2801%29&qid=1756914227320>

Z zakresu przedmiotowego ustawy wyłączone będą staże i praktyki stanowiące element programu kształcenia formalnego, staże organizowane przez urzędy pracy, staże i praktyki niezbędne w celu uzyskania dostępu do zawodu regulowanego lub działalności regulowanej.

Wyłączenie staży i praktyk będących częścią programów kształcenia formalnego wynika z faktu, iż osoby te w trakcie odbywania takiej praktyki pozostają przede wszystkim uczniami lub studentami, a odbywanie praktyk stanowi integralną część kształcenia w danym zawodzie. Praktyki te organizowane są także przy udziale strony trzeciej – szkoły lub uczelni. Ponadto, wprowadzenie dla pracodawców obowiązku wypłacania świadczenia pieniężnego tymże praktykantom mogłoby uniemożliwić ich realizację z powodu braku miejsc odbywania praktyk i obniżyć jakość praktycznego wykształcenia absolwentów. Staże organizowane przez powiatowe urzędy pracy dla osób bezrobotnych realizowane są w oparciu o szczegółowe przepisy zapewniające już wysoką jakość staży i spełniające standardy, które wprowadzić ma ustawa o stażach. Staże realizowane w celu uzyskania dostępu do zawodów regulowanych i działalności regulowanej realizowane są natomiast na podstawie odrębnych przepisów szczegółowych uwzględniających specyfikę danego zawodu regulowanego i działalności regulowanej. Natomiast staże na otwartym rynku pracy odbywane są na podstawie umów dwustronnych, bez udziału trzeciej strony, zapewniającej prawidłową realizację stażu.

Zgodnie z projektem ustawy staż będzie realizowany na podstawie umowy o staż. Ponadto ustawa będzie określała m.in. zasady odbywania stażu, elementy umowy o staż, prawa i obowiązki stażysty. W ustawie uregulowane zostaną również obowiązki organizatora stażu dotyczące przygotowania programu stażu, wyznaczenia osoby, która będzie sprawowała merytoryczną opiekę nad stażystą oraz wydania zaświadczenia o odbytym stażu. W zależności od warunków odbywania stażu zakłada się, że staż będzie odbywany jako:

- 1) umowa o pracę;
- 2) umowa o staż z małoletnim.

Staż wykonywany w warunkach określonych w art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeksu pracy, będzie uznany jako staż zawarty na podstawie umowy o pracę, niezależnie od nazwy tej umowy. Co do zasady do takiej umowy będą miały zastosowanie przepisy ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeksu pracy z wyjątkiem art. 25, art. 25¹, art. 37, art. 42 § 4, art. 81 § 3 i 4, art. 92¹, art. 93, art. 103¹– 103⁶ oraz art. 174¹.

Wysokość wynagrodzenia przysługująca stażyście, odbywającemu staż na podstawie umowy o pracę, nie będzie mogła być niższa niż 65% minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2024 r. poz. 1773). W przypadku stażu w niepełnym wymiarze liczby godzin wysokość wynagrodzenia ustalana byłaby proporcjonalnie. Wynagrodzenie w proponowanej wysokości jest niższe od wynagrodzenia minimalnego³, gdyż uwzględnia niższą intensywność pracy stażysty i niższy poziom odpowiedzialności, a także występowanie komponentu edukacyjno-szkoleniowego.

Umowa o staż z małoletnim będzie natomiast zawierana, gdy stroną umowy będzie stażysta, który nie ukończył 18 roku życia, ukończył szkołę ponadpodstawową i spełnia obowiązek nauki przez uczęszczanie na staż zgodnie z art. 36 ust. 12 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043, z późn. zm.). Małoletni stażysta, który ukończy szkołę ponadpodstawową i będzie realizował obowiązek nauki przez uczestnictwo w stażu, będzie mógł go kontynuować aż do momentu ukończenia przez niego 18 roku życia. Świadczenie pieniężne przysługujące małoletniemu stażyście ustalono na poziomie 250 zł. Dodatkowo, organizatorowi stażu przysługiwać będzie dofinansowanie kosztów stażu ze środków Funduszu Pracy w wysokości 250 zł za każdy pełny miesiąc stażu, jeżeli staż będzie zrealizowany w wymiarze co najmniej 120 godzin miesięcznie. Zasady ubiegania się o dofinansowanie oraz warunki jego wypłaty będą analogiczne jak obecnie obowiązujące zasady wypłaty takiego dofinansowania na podstawie ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich, czyli świadczenie pieniężne dla małoletniego stażysty oraz dofinansowanie dla organizatora stażu będzie przyznawane przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) właściwego ze względu na miejsce zamieszkania małoletniego stażysty, odpowiednio na wniosek małoletniego stażysty lub wniosek organizatora stażu. Dofinansowanie otrzymane przez organizatora stażu będzie stanowiło *pomoc de minimis*.

Przyjęto, że agencja pracy tymczasowej, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 9 lipca 2003 r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 236), nie będzie mogła kierować osób na staż. Takie rozwiązanie

³ Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 września 2025 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2026 r. (Dz. U. poz. 1242) wynosi ono 4806 zł.

pozwole wyeliminować ryzyko wielokrotnego kierowania stażysty przez agencję pracy tymczasowej do kolejnych/innych pracodawców (pracodawców użytkowników) w celu zawarcia kolejnych umów o staż. Jednocześnie agencje pracy tymczasowej jako organizatorzy stażu zachowują możliwość przyjmowania stażystów na staż stażystów i zawierania z nimi umów o staż. Wprowadzone zostaną kary grzywny w wysokości od 3 000 do 30 000 zł dla agencji pracy tymczasowej lub osoby działającej w jej imieniu za kierowanie osób na staż, a środki z tytułu orzeczonych i wyegzekwowanych kar grzywn, stanowić będą przychód Funduszu Pracy.

Ponadto przewiduje się przyznanie Państwowej Inspekcji Pracy uprawnień w zakresie ścigania wykroczenia, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia ... o stażach (Dz. U. poz....).

Główne założenia projektowanych rozwiązań dotyczą:

- a) zdefiniowania stażu jako wykonywania zadań w celu zdobycia wiedzy, umiejętności praktycznych i doświadczenia zawodowego na podstawie umowy o staż;
- b) wprowadzenia obowiązku zawarcia umowy o staż oraz zakazu wymagania od stażysty posiadania wcześniejszego doświadczenia zawodowego w zawodzie, w którym odbywany będzie staż. Celem odbywania stażu jest nabywanie umiejętności praktycznych i doświadczenia przez osoby, które nie posiadają takiego doświadczenia w danym zawodzie. Przyjmowanie na staż osób, które już posiadają umiejętności i doświadczenie zawodowe niezbędne do wykonywania zadań w danym zawodzie lub na danym stanowisku mija się z istotą stażu;
- c) wskazania w każdej umowie o staż programu stażu i zakresu praw i obowiązków stron umowy;
- d) zobowiązania organizatora stażu do wyznaczenia opiekuna stażysty, merytorycznego nadzorowania działań wykonywanych przez stażystę, monitorowania i oceny jego postępów w nabywaniu umiejętności oraz zapewnienia merytorycznego wsparcia;
- e) określenia maksymalnego okresu trwania stażu do 6 miesięcy. Zawarcie kolejnej umowy pomiędzy stażystą a tym samym organizatorem stażu będzie możliwe o ile łączny okres stażu odbywanego przez stażystę u tego samego organizatora stażu nie przekroczy wspomnianych 6 miesięcy;
- f) zobowiązania organizatora stażu do zapewnienia stażyście bezpiecznych i higienicznych warunków odbywania stażu, w tym — w zależności od rodzaju świadczeń i zagrożeń związanych z odbywaniem stażu - odpowiednich środków ochrony indywidualnej;
- g) zobowiązania organizatora stażu do wystawienia w ciągu 7 dni od zakończenia stażu zaświadczenia o ukończeniu stażu;
- h) zobowiązanie organizatora stażu do zamieszczania w ogłoszeniach o naborze na staż i ogłoszeniach reklamujących staże informacji o zakresie wiedzy, umiejętnościach praktycznych i doświadczeniu zawodowym przewidzianych do nabycia przez stażystę oraz o warunkach odbywania stażu;
- i) wprowadzenia zakazu zatrudniania większej liczby stażystów niż liczba zatrudnionych pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, dla osoby samozatrudnionej byłby to 1 stażysta.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Przepisy prawne w państwach członkowskich EU są bardzo niejednoznaczne. W wielu przypadkach brak jest jasnych i jednolitych regulacji dotyczących otwartych staży (open-market traineeships). Często trudno też zidentyfikować takie staże, jeśli nie istnieje jednolita definicja stażu, a granice między różnymi typami stażu w różnych krajach przebiegają inaczej ze względu na różne instytucjonalne i historyczne uwarunkowania. W państwach członkowskich, które nie posiadają szczególnego, pełnego ustawodawstwa dotyczącego staży, często nie jest jasne, czy otwarte staże są w ogóle legalne, lub utrzymuje się niepewność prawna zwłaszcza w zakresie statusu zatrudnienia, wynagrodzenia, ochrony socjalnej oraz odpowiedzialności w przypadku wypadków czy sporów. Zauważyć także należy, że ocena sytuacji krajowej wg ekspertów w zależności od badania i metodologii daje odmienne wyniki, co nie wynika raczej ze zmian w prawie na przestrzeni czasu (w przypadku Słowacji, Malty, Cypru).

Na podstawie dostępnych danych udało się zidentyfikować dwa kraje, które co do zasady zakazują staży na otwartym rynku pracy (Francja i Łotwa). W części krajów staże zawierane są w ramach stosunku pracy i regulowane są kodeksem pracy (np. Szwecja, Holandia, Czechy, Węgry, Irlandia, Bułgaria, Finlandia). W niektórych krajach istnieje szczegółowe ustawodawstwo dotyczące staży na otwartym rynku pracy (jak np. w Polsce w przypadku ustawy o praktykach

absolwentkach, Portugalii, Belgii, Rumunii) lub możliwość oferowania takich staży wynika z braku regulacji i swobody zawierania umów (np. Hiszpania, Słowacja, Dania). W krajach z silną tradycją układów zbiorowych, to one pełnią rolę pośredniczącą w regulowaniu stosunków pracy, w tym warunków odbywania staży. W niektórych krajach mamy do czynienia z jeszcze innymi wariantami np. we Włoszech staże na otwartym rynku istnieją, ale nie są co do zasady umową dwustronną, ale trójstronną. Pokłosiem bardzo niejednoznacznej regulacji prawnej staży są trudności z odpowiednim monitorowaniem staży i identyfikowaniem ewentualnych nadużyć.

W Belgii staże regulowane są przez władze regionalne. Staże na otwartym rynku w Walonii regulowane są przez tzw. „umowę o zanurzeniu zawodowym”, określoną w artykułach 104–112 „Ustawy programowej” z dnia 2 sierpnia 2002 roku. Jest to umowa o staż w firmie, zawierana między pracodawcą a osobą chcącą zdobyć szkolenie lub praktyczne doświadczenie, poza jakimkolwiek ramowym regulacjami i bez powiązania ze szkołą. Umowa musi precyzować cele stażu oraz konkretne zadania przydzielone stażysty. Dodatkowo pracodawca musi uzyskać uprzednią zgodę od oficjalnie wyznaczonego publicznego organu odpowiedzialnego za szkolenia zawodowe (w Walonii są to Forem czyli Publiczne Służby Zatrudnienia). Jeśli ten obowiązek nie zostanie spełniony, relacja uznawana jest za standardową umowę o pracę. Umowa o zanurzeniu zawodowym zazwyczaj trwa od 1 do 6 miesięcy (maksymalnie). Świadczenie pieniężne dla stażysty nie może być niższe niż kwota określona w ustawie z dnia 19 lipca 1983 roku o praktykach zawodowych w zawodach wykonywanych przez pracowników najemnych (kwota ta nie może być niższa niż gwarantowane minimalne miesięczne wynagrodzenie). Pracodawca jest zobowiązany do wykupienia ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej oraz ubezpieczenia od wypadków przy pracy i wypadków w drodze do pracy i z pracy. Ponadto pracodawca musi przestrzegać ustawy dotyczącej dobrostanu pracowników. Jednak w tym przypadku nie są należne składki na ubezpieczenia społeczne.

W Portugalii możliwe jest oferowanie staży na wolnym rynku, które nie są regulowane kodeksem pracy. Umowa stażowa nie może trwać dłużej niż 12 miesięcy, z wyjątkiem przypadku obowiązkowego stażu wymaganego do uzyskania kwalifikacji zawodowej, która jest prawnie wymagana do wykonywania określonego zawodu – w takim przypadku okres ten może zostać przedłużony do maksymalnie 18 miesięcy. W okresie trwania stażu podmiot organizujący staż wypłaca stażysty miesięczne wynagrodzenie stażowe, którego wysokość nie może być niższa niż kwota odpowiadająca wartości wskaźnika wsparcia społecznego. Dodatkowo stażysty przysługuje dodatek żywieniowy (lub wyżywienie w naturze) oraz ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków przy pracy. Stażysty objęci są ubezpieczeniem społecznym jak pracownicy. Ustawa nie wspomina o mechanizmach monitorowania ani kontroli, lecz zawiera artykuł, który stanowi, że kiedy staż przestaje mieć charakter stażu zawodowego, staje się umową o pracę.

We Włoszech nie istnieje konkretna definicja tzw. staży na otwartym rynku pracy, jednak możliwe jest odbycie stażu za pośrednictwem organizacji lub przedsiębiorstwa poza programem nauczania szkoły lub uczelni. Tego rodzaju staż nie jest jednak ustanawiany jako umowa dwustronna jedynie między organizacją przyjmującą a stażystą — zawsze wymaga udziału strony trzeciej, znanej jako *soggetto promotore* (podmiot promujący). Staże realizowane są na podstawie indywidualnego planu szkoleniowego, który jest uzgadniany pomiędzy podmiotem promującym, organizacją przyjmującą i stażystą. Plan ten określa cele edukacyjne oraz metody realizacji stażu. Publiczne Służby Zatrudnienia mogą pełnić rolę podmiotu promującego. Staże te są odpłatne (na zasadzie stypendium), stażysty objęci są też częściową ochroną socjalną.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Stażysty	ok. 85 tys. osób rocznie	Szacunki MRPiPS	Pozytywne: Możliwość realizacji płatnych staży z ustawowo określonym minimalnym wynagrodzeniem stażysty, wraz z objęciem obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym. Ustalenie warunków odbywania staży w ustawie gwarantuje jednolity standard realizacji staży (np. płatne dni

			wolne, program stażu, wyznaczenie opiekuna stażu). Umożliwienie Państwowej Inspekcji Pracy kontroli legalności staży zwiększy ochronę stażystów przed nadużyciami ze strony pracodawców.
Mikroprzedsiębiorstwa (do 9 osób pracujących)	2 790,4 tys. podmiotów	Dane GUS: Przedsiębiorstwa aktywne w 4 kwartale 2025 r. , tabl. 1.	Pozytywne: Zwiększenie pewności prawnej co do statusu stażysty i warunków odbywania stażu Ograniczenie nieuczciwej konkurencji między przedsiębiorstwami
Przedsiębiorstwa małe (10-49 pracowników)	97,5 tys. podmiotów	jw.	Pozytywne: Zwiększenie pewności prawnej co do statusu stażysty i warunków odbywania stażu Ograniczenie nieuczciwej konkurencji między przedsiębiorstwami
Przedsiębiorstwa średnie (50-249 pracowników)	17,5 tys. podmiotów	jw.	Pozytywne: Zwiększenie pewności prawnej co do statusu stażysty i warunków odbywania stażu Ograniczenie nieuczciwej konkurencji między przedsiębiorstwami.
Przedsiębiorstwa duże (250 i więcej pracowników)	4,2 tys. podmiotów	jw.	Pozytywne: Zwiększenie pewności prawnej co do statusu stażysty i warunków odbywania stażu Ograniczenie nieuczciwej konkurencji między przedsiębiorstwami.
Podmioty administracji rządowej i samorządowej	Ok. 4,8 tys.	Szacunki MRPiPS	Podmioty administracji rządowej i samorządowej jako pracodawcy będą miały analogiczne obowiązki jak przedsiębiorstwa prywatne. Ww. rozwiązania mogą zachęcić osoby, które są na

			<p>początku swojej drogi zawodowej do rozpoczęcia stażu w administracji lub w samorządzie. Osoby te będą mogły zapoznać się z zadaniami wykonywanymi w ww. instytucjach i zdecydować się czy jest to sektor, z którym wiążą swoją przyszłość.</p> <p>Pozytywne skutki regulacji dla tych podmiotów obejmują także zwiększenie pewności prawnej co do statusu stażysty i warunków odbywania stażu oraz zwiększą dostępność stażystów.</p>
Państwowa Inspekcja Pracy	1	Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy	Zwiększenie zadań poprzez dodanie kontroli przestrzegania przepisów dotyczących staży.
Zakład Ubezpieczeń Społecznych	1		Konieczność dokonania zmian w systemach informatycznych, zwiększenie liczby ubezpieczonych, przetwarzanych dokumentów ubezpieczeniowych, poboru składek i wypłaty świadczeń.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy był poddany procedurze prekonsultacji. W dniu 23 lipca 2025 r. odbyło się spotkanie zorganizowane przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z udziałem ponad 30 podmiotów m.in. organizacji młodzieżowych, związków zawodowych, organizacji pracodawców, ministerstw Państwowej Inspekcji Pracy.

Projekt został przedłożony do konsultacji publicznych oraz opiniowania na podstawie § 36 ust. 1 oraz § 38 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.), art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2025 r. poz. 423) oraz art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 440, z późn.).

Projekt został przekazany do konsultacji społecznych z organizacjami reprezentatywnymi w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.) w trybie:

- 1) art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych w odniesieniu do następujących organizacji:
 - a) NSZZ „Solidarność”,
 - b) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
 - c) Forum Związków Zawodowych;
- 2) art. 16 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców w odniesieniu do następujących organizacji:
 - a) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej,
 - b) Konfederacja „Lewiatan”,
 - c) Związek Rzemiosła Polskiego,
 - d) Związek Pracodawców Business Centre Club,
 - e) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców,
 - f) Federacja Przedsiębiorców Polskich,
 - g) Polskie Towarzystwo Gospodarcze.

Projekt ustawy został przekazany do zaopiniowania Radzie Dialogu Społecznego – na podstawie art. 5 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego oraz Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego – na podstawie art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. z 2024 r. poz. 949).

W ramach konsultacji publicznych projekt został przekazany do następujących podmiotów:

- 1) Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców;
- 2) Krajowa Izba Gospodarcza;
- 3) Our Future Foundation;
- 4) Fundacja Ważne Sprawy;
- 5) Inicjatywa Wschód;
- 6) Konfederacja Pracy Młodych;
- 7) Fundacja ZRYW;
- 8) Rada Młodzieżowa przy parlamentarnym zespole ds. młodzieży;
- 9) Związek Harcerstwa Polskiego;
- 10) Młodzi o polityce;
- 11) Młodzi Socjaliści PPS;
- 12) Koło Młodych Inicjatywy Pracowniczej;
- 13) Polska Rada Organizacji Młodzieżowych;
- 14) Parlament Studentów RP;
- 15) Europejskie Stowarzyszenie Studentów Prawa ELSA Poland;
- 16) Międzynarodowe Stowarzyszenie Studentów Medycyny IFMSA-Poland;
- 17) Związek Młodzieży Wiejskiej;
- 18) Fundacja Inicjatyw Młodzieżowych;
- 19) Stowarzyszenie Młodzi Demokraci;
- 20) Forum Młodych Ludowców;
- 21) Pokolenie Polska 2050;
- 22) Nowa Generacja;
- 23) Stowarzyszenie Rozwoju i Integracji Młodzieży;
- 24) Fundacja Impuls;
- 25) Forum Młodych Dyplomatów;
- 26) Młoda Lewica
- 27) Stowarzyszenie Praktyków HR;
- 28) Polskie Stowarzyszenie HR.

Konsultacje publiczne trwały 30 dni.

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677, z późn. zm.) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

W wyniku zgłoszonych uwag opracowany został nowy projekt ustawy o stażach, który ponownie zostanie przekazany ww. podmiotom do uzgodnień, konsultacji publicznych i opiniowania.

Planuje się, że ponowne konsultacje będą trwały 30 dni.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny bieżące r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	320,9	335,7	350,5	365,9	381,5	397,0	412,3	428,3	444,8	461,7	478,5	4377,1
budżet państwa	-0,2	-0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,7
JST	-0,8	-0,4	-0,1	0,2	0,5	0,7	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	5,5
FUS	258,5	269,9	281,5	293,6	305,8	318,1	330,3	343,0	356,1	369,6	383,0	3509,4
NFZ	63,4	66,3	69,1	72,1	75,1	78,1	81,1	84,2	87,4	90,7	94,0	861,5
Wydatki ogółem	33,6	34,4	35,5	36,3	37,2	38,2	38,8	39,7	40,4	41,2	42,0	417,3

budżet państwa	12,4	12,7	13,1	13,4	13,7	14,1	14,3	14,7	14,9	15,2	15,5	154,0
JST	21,2	21,7	22,4	22,9	23,5	24,1	24,5	25,0	25,5	26,0	26,5	263,3
Saldo ogółem	287,3	301,3	315,0	329,6	344,3	358,8	373,5	388,6	404,4	420,5	436,5	3959,8
budżet państwa	-12,6	-12,8	-13,1	-13,4	-13,6	-14,0	-14,2	-14,6	-14,7	-15,0	-15,3	-153,3
JST	-22,0	-22,1	-22,5	-22,7	-23,0	-23,4	-23,7	-24,0	-24,4	-24,8	-25,2	-257,8
FUS	258,5	269,9	281,5	293,6	305,8	318,1	330,3	343,0	356,1	369,6	383,0	3509,4
NFZ	63,4	66,3	69,1	72,1	75,1	78,1	81,1	84,2	87,4	90,7	94,0	861,5

Źródła finansowania

Przyjmowanie stażystów na staż nie jest obowiązkowe, a ewentualne wydatki związane z zatrudnieniem osób realizującym staż wg nowych regulacji w jednostkach sektora finansów publicznych będą finansowane w ramach środków zaplanowanych w budżetach jednostek, bez konieczności ich zwiększania. Przyjęto, że rokiem „0” jest 2027.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Zgodnie z planowanymi przepisami wysokość świadczenia dla stażystów zatrudnionych na umowę o pracę nie będzie mogła być niższa niż 65% minimalnego wynagrodzenia za pracę. W 2027 r. dla umów o pracę oznaczałoby to minimalny koszt świadczenia dla organizatora stażu w wysokości ok. 3762 zł miesięcznie – świadczenie dla stażysty oraz koszt składek opłacanych przez organizatora stażu. Biorąc pod uwagę maksymalnie 6-miesięczny okres odbywania stażu, koszt wyniesie ok. 22 570 zł na jednego stażystę w trakcie 6 miesięcy (maksymalna długość stażu). W poniższej tabeli znajduje się zestawienie wynagrodzenia stażystów w podziale na poszczególne składniki oraz wiek.

Minimalne miesięczne wynagrodzenie stażysty w 2027 r. w podziale na poszczególne składniki (w zł)

Wyszczególnienie	Umowa o pracę	
	Stażysta w wieku od 26 lat	Stażysta w wieku poniżej 26 lat
Przeciętne wynagrodzenie miesięcznie brutto dla jednego stażysty	3 189,75	3 189,75
Składki na ubezpieczenie społeczne stażysty	437,31	437,31
Składka zdrowotna (9%)	247,72	247,72
Zaliczka na PIT (po odjęciu kwoty zmniejszającej podatek 300 zł)	0,00	0,00
Wynagrodzenie netto	2 504,72	2 504,72
Składki na ubezpieczenia społeczne pracodawcy (17,93%)	571,92	571,92
Łączny koszt zatrudnienia	3 761,67	3 761,67
Łączny koszt zatrudnienia przez 6 miesięcy	22 570,02	22 570,02

W tabeli nie uwzględniono wpłaty na PPK.

Projekt ustawy będzie zawierał przepis przejściowy pozwalający na dokończenie praktyk absolwenckich rozpoczętych przed wejściem w życie ustawy do czasu zakończenia umowy,

jednak nie dłużej niż w okresie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Taki przepis pozwoli podmiotom dotychczas zatrudniających praktykantów absolwenckich na dokończenie zawartych już umów bez konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów, na które podmioty te nie były przygotowane. Pozwoli to także osobom odbywającym praktykę absolwencką na dokończenie praktyki i nabycie nowych umiejętności zawodowych.

Ewentualne wydatki związane z przyjmowaniem na staż osób wg nowych regulacji w jednostkach sektora finansów publicznych będą finansowane w ramach środków zaplanowanych w budżetach jednostek, bez konieczności ich zwiększenia, a realizacja działań ujętych w projekcie nie będzie stanowiła podstawy do ubiegania się o dodatkowe środki na ten cel.

W oszacowaniu skutków finansowych projektu wykorzystano najbardziej aktualne dostępne prognozy wskaźników makroekonomicznych Ministra Finansów zawarte w „Wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Aktualizacja – lipiec 2025 r.”.

W części wydatkowej tabeli ujęto szacowane wydatki jednostek sektora finansów publicznych na płatne staże. W związku z tym, że nie da się przewidzieć zainteresowania jednostek sektora finansów publicznych organizowaniem płatnych staży, ujęte w tabeli wydatki stanowią wyłącznie szacunki, oparte na przyjętych założeniach i **służą jedynie przedstawieniu orientacyjnego wpływu projektu na sektor finansów publicznych.**

Założenia

Na podstawie danych z KPRM dotyczących staży w 50 urzędach, w których funkcjonuje służba cywilna, można przyjąć, że średnio w jednym urzędzie prowadzone były 2 płatne praktyki absolwenckie. Bazując na powyższym, do obliczeń przyjęto, że w ministerstwach i urzędach centralnych prowadzono rocznie 2 płatne praktyki absolwenckie, a po wejściu w życie projektu będą prowadzone 2 płatne staże. Dla 1932 jednostek administracji zespolonej przyjęto odpowiednio 1 praktykę absolwencką i 1 płatny staż. Łącznie daje to 2038 praktykantów/stażystów.

W związku z brakiem danych dotyczących organizacji płatnych praktyk absolwenckich w jednostkach samorządu terytorialnego przyjęto, że w administracji samorządowej na poziomie województwa, powiatu oraz gmin powyżej 20 tys. mieszkańców (łącznie 673 jednostki wg stanu na dzień 31.12.2024 r. (na podstawie danych BDL GUS „Stan ludności”)) organizowane są średnio 2 płatne praktyki absolwenckie, natomiast po wejściu w życie projektu będą organizowane średnio 2 płatne staże rocznie. Dla gmin do 20 tys. mieszkańców (2136 jednostek) przyjęto odpowiednio 1 praktykę absolwencką i 1 płatny staż. Łącznie dla JST przyjęto do kalkulacji 3482 praktykantów/stażystów.

Dla obu powyższych przypadków przyjęto założenie, że jednostka administracji, która organizowała płatne praktyki absolwenckie będzie w takim samym zakresie organizowała płatne staże, czyli liczba stażystów będzie równa dotychczasowej liczbie osób odbywających praktyki absolwenckie.

Z powodu braku danych dotyczących wynagrodzeń oferowanych podczas praktyk absolwenckich w sektorze publicznym przyjęto do obliczeń wynagrodzenie oszacowane dla przedsiębiorstw (założenia opisane w punkcie 7 OSR). Ponadto, założono, że 50% osób odbywających praktyki absolwenckie jest w wieku poniżej 26 r.ż. i 50% osób ukończyło 26 lat.

Szacunkowe wydatki jednostek sektora finansów publicznych na płatne praktyki absolwenckie na podstawie obowiązujących przepisów

Oszacowano, że wydatki na organizację płatnych praktyk absolwenckich przy przyjętych założeniach (2 miesiące jako średnia długość praktyki absolwenckiej), wynoszą (w mln zł):

Wyszczególnienie	2027	2028	2029	2030	2031	2032
------------------	------	------	------	------	------	------

budżet państwa	10,7	11,4	12,1	12,8	13,6	14,3
JST	18,3	19,5	20,6	21,9	23,2	24,5

Szacunkowe wydatki jednostek sektora finansów publicznych na płatne staże po przyjęciu regulacji

Stażyści zostali podzieleni na 2 grupy:

- 50% to stażyści w wieku od 26 lat (nie ma możliwości oszacowania dokładnej liczby osób w tym wieku, które będą zainteresowane podjęciem stażu);
- 50% to stażyści w wieku 18-26 lat, dla których organizator stażu nie odprowadza zaliczki na PIT.

Dodatkowe założenia przyjęte dla oszacowania wydatków sfp na płatne staże:

- składka wypadkowa 1,67%;
- partycypacja w PPK 34,7% (na podstawie danych PFR);
- zaliczka na podatek dochodowy od osób fizycznych jest pomniejszana o kwotę zmniejszającą podatek (300 zł miesięcznie);
- jako wynagrodzenie przyjęto minimalne wynagrodzenie stażysty określone projektem, tj. 65% minimalnego wynagrodzenia;
- wymiar czasu pracy – pełny etat.

Projekt ustawy zakłada 6 miesięcy jako maksymalną długość stażu, do kalkulacji przyjęto jako średnią długość stażu 3 miesiące.

Oszacowano, że prognozowany koszt płatnych staży, przy przyjętych założeniach, wyniesie (w mln zł):

Wyszczególnienie	2027	2028	2029	2030	2031	2032
budżet państwa	23,1	24,1	25,2	26,2	27,3	28,4
JST	39,5	41,2	43,0	44,8	46,7	48,6

Wartości w tabeli (pkt 6) po stronie wydatkowej stanowią **różnicę** między oszacowanym kosztem płatnych staży po wejściu w życie ustawy a hipotetycznym kosztem obecnie funkcjonujących praktyk absolwenckich.

W części dochodowej ujęto wzrost dochodów jednostek sektora finansów publicznych z tytułu odprowadzanych obowiązkowych danin (podatku dochodowego od osób fizycznych i składek (FUS, NFZ)) związanych z wynagrodzeniami stażystów. Zaliczka na PIT stanowi różnicę między oszacowanymi zaliczkami na PIT z wynagrodzeń stażystów a hipoteczными zaliczkami na PIT dla obecnie funkcjonujących praktyk absolwenckich. Przyjęto założenie, że udział jednostek samorządu terytorialnego w dochodach z PIT w 2027 r. i kolejnych latach pozostanie na stałym poziomie 85,0%. Pozycja „budżet państwa” to szacowane wpływy z pozostałej części zaliczki na PIT, tj. 15,0%.

Należy podkreślić, że przedstawione wpływy do jednostek sektora finansów publicznych stanowią przybliżone (orientacyjne) wartości skutków finansowych, a ostateczne wartości mogą się różnić, co wynika m.in. z indywidualnej sytuacji stażystów np. możliwości skorzystania z ulg podatkowych, innej struktury wieku stażystów oraz posiadanego przez nich statusu studenta/ucznia niż przyjęte w założeniach.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym	duże przedsiębiorstwa	-211,7	-219,8	-227,9	-236,4	-252,9	-294,6	-2 781,8
	sektor mikro-, małych i	-320,1	-329,0	-337,5	-346,2	-362,0	-394,2	-3 957,0

(w mln zł, ceny bieżące)	średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	244,5	247,5	250,4	253,0	256,1	252,3	2 779,0
	osoby niepełnosprawne oraz starsze	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	<p>Zwiększenie pewności prawnej co do statusu stażysty i warunków odbywania stażu. Proponowane rozwiązania wpłyną pozytywnie na funkcjonowanie dużych przedsiębiorstw w zakresie wykonywania obowiązków związanych z zawieraniem i rozliczaniem umów ze stażystami, zwiększając pewność prawną co do statusu prawnego stażystów.</p> <p>Kolejną korzyścią będzie ograniczenie nieuczciwej konkurencji między przedsiębiorstwami, w szczególności poprzez ograniczenie wykorzystywania darmowej czy taniej siły roboczej.</p>						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	<p>Zwiększenie pewności prawnej co do statusu stażysty i warunków odbywania stażu. Proponowane rozwiązania wpłyną pozytywnie na funkcjonowanie małych i średnich przedsiębiorstw w zakresie wykonywania obowiązków związanych z zawieraniem i rozliczaniem umów ze stażystami, zwiększając pewność prawną co do statusu prawnego stażystów.</p> <p>Kolejną korzyścią będzie ograniczenie nieuczciwej konkurencji między przedsiębiorstwami, w szczególności poprzez ograniczenie wykorzystywania darmowej czy taniej siły roboczej.</p> <p>Na zasadach wynikających z przepisów ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia mali i średni przedsiębiorcy mogą ubiegać się organizację stażu i zawrzeć umowę z urzędem pracy. Staż ten jest finansowany ze środków Funduszu Pracy.</p>						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	<p>Zwiększenie pewności prawnej co do statusu stażysty i warunków odbywania stażu.</p> <p>Odniesienie standardów na rynku pracy, w tym godne wynagradzanie za wykonywaną pracę oraz zwiększenie świadomości prawnej osób zawierających umowy o staż;</p> <p>Ułatwienie dostępu do staży dla osób nieposiadających zasobów finansowych pozwalających na odbycie bezpłatnych czy niskopłatnych staży.</p>						
	osoby niepełnosprawne oraz starsze	<p>Zwiększenie pewności prawnej co do statusu stażysty i warunków odbywania stażu w tym osób niepełnosprawnych.</p> <p>Odniesienie standardów na rynku pracy, w tym godne wynagradzanie za wykonywaną pracę oraz zwiększenie świadomości prawnej osób zawierających umowy o staż;</p> <p>Ułatwienie dostępu do staży dla osób nieposiadających zasobów finansowych pozwalających na odbycie bezpłatnych czy niskopłatnych staży.</p>						
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Nie ma publicznie dostępnych danych o liczbie osób realizujących praktykę absolwencką, nie da się również przewidzieć, jak przyjęcie regulacji wpłynie na decyzje firm w zakresie organizacji płatnych staży. Przedstawione w tabeli wartości stanowią orientacyjną skalę obciążeń dla przedsiębiorstw w wyniku przyjęcia regulacji. Szacunki zostały oparte na wynikach badania ankietowego, przedstawionych w raporcie „Badanie aktualnego sposobu funkcjonowania różnych form nabywania doświadczenia zawodowego i umiejętności praktycznych przez absolwentów szkół i uczelni na tzw. wolnym rynku” (zwanym dalej</p>							

„Raportem”) oraz autorskich założeniach.

1. Szacunkowe wydatki firm na praktyki absolwenckie na podstawie obowiązujących przepisów

Liczba aktywnych przedsiębiorstw na podstawie danych GUS „Przedsiębiorstwa aktywne w 4 kwartale 2025 r.” wynosiła w IV kw. 2025 r.:

OGÓŁEM, z tego:	2 909 645
do 9 osób pracujących	2 790 429
10-49	97 542
50-249	17 486
250 i więcej osób	4 188

Z dalszej analizy zostaną wyłączone osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, niezatrudniające pracowników - przyjęto założenie, że zainteresowanie organizacją staży w tej grupie podmiotów będzie marginalne z powodu relatywnie wysokich obciążeń związanych z organizacją stażu, jak np. konieczność przygotowania stanowiska pracy, dokumentów stażowych, stałego nadzoru nad stażystą. Ponadto, stażyści mogą postrzegać większe organizacje jako bardziej atrakcyjne miejsca odbywania stażu ze względu na np. możliwość zdobycia doświadczenia w pracy zespołowej. Ostatnie dane dotyczące udziału mikroprzedsiębiorstw do jednej osoby pracującej w ogólnej liczbie mikroprzedsiębiorstw pochodzą z 2024 r. (*Działalność przedsiębiorstw o liczbie pracujących do 9 osób w 2024 roku*, tabl.1), udział ten wynosił wtedy 77,5%. Zatem szacunkowa liczba mikroprzedsiębiorstw zatrudniających pracowników wyniosła w IV kw. 2025 r. 627,8 tys. podmiotów.

Z Raportu (s.33) wynika, że praktyki absolwenckie prowadziło 14,3% przebadanych mikroprzedsiębiorstw, 33,7% małych przedsiębiorstw, 30,7% średnich oraz 36,4% dużych przedsiębiorstw. Biorąc to pod uwagę, oszacowano, że liczba przedsiębiorstw oferujących praktyki absolwenckie kształtuje się następująco:

	Liczba przedsiębiorstw zatrudniających pracowników	Udział firm, które oferowały praktyki absolwenckie	Liczba firm, które oferowały praktyki absolwenckie
OGÓŁEM, z tego:	747 063	-	129 546
do 9 osób pracujących	627 847	14,3%	89 782
10-49	97 542	33,7%	32 872
50-249	17 486	30,7%	5 368
250 i więcej osób	4 188	36,4%	1 524

Z firm, które odpowiedziały, że prowadzą praktyki absolwenckie, 54,7% (21,1%/38,6%) zadeklarowało, że również w przyszłości będą oferować praktyki absolwenckie (s. 39). Z Raportu (s. 41) wynika, że 45,5% przebadanych firm nie wypłaca wynagrodzenia osobom realizującym praktyki absolwenckie. Do oszacowania kosztów przedsiębiorców zarówno przed wprowadzeniem ustawy, jak i po, przyjęto, że **średnia liczba osób realizujących praktykę absolwencką (dotychczasowe przepisy) lub staż (po wejściu w życie regulacji) wynosi średnio 1,5 w sektorze MŚP oraz 30 osób w dużych przedsiębiorstwach.**

Poniższa tabela przedstawia szacowaną liczbę osób realizujących praktyki absolwenckie

Wielkość przedsiębiorstwa	Szacowana liczba przedsiębiorstw oferujących praktyki absolwenckie	Szacowana liczba firm, która planują utrzymać praktyki (54,7%)	Firmy, które oferują płatne praktyki absolwenckie (54,5%)	Firmy, które oferują bezpłatne praktyki absolwenckie (45,5%)	Szacowana liczba praktykantów w na płatnych praktykach absolwenckich	Szacowana liczba praktykantów na bezpłatnych praktykach absolwenckich
OGÓŁEM, z tego:	129 546	70 862	38 620	32 242	70 898	59 165
MŚP	128 022	70 028	38 165	31 863	57 248	47 795

duże	1 524	834	455	379	13 650	11 370
------	-------	-----	-----	-----	--------	--------

W Raporcie (s. 42) wskazano następujący rozkład wynagrodzeń osób realizujących praktyki absolwenckie w 2023 r.:

Przedział wynagrodzeń (zł)	Odsetek firm	Środek przedziału
>4500	1,8%	5850
3601-4500	8,9%	4050
2701-3600	8,9%	3150
1801-2700	25,0%	2250
900-1800	37,5%	1350
<900	17,9%	450

Aby oszacować koszt obecnie prowadzonych praktyk absolwenckich obliczono średnią ważoną na podstawie powyższej tabeli, przyjmując za średnie wynagrodzenie dla danego przedziału środek tego przedziału (dla najwyższego przedziału przyjęto średnią dla 4500 i 7200 (maksymalne wynagrodzenie praktykanta w 2023 r.)). Oszacowane w ten sposób średnie wynagrodzenie osoby realizującej praktykę absolwencką w 2023 r. wyniosło 1895,40 zł. Bazując na tej kwocie zwaloryzowanej o wskaźnik wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej brutto w kolejnych latach, oszacowano, że prognozowany koszt płatnych praktyk absolwenckich, przy przyjętych założeniach (2 miesiące jako średnia długość praktyki absolwenckiej), wynosi (w mln zł):

Wielkość przedsiębiorstwa	2027	2028	2029	2030	2031	2032
OGÓŁEM, z tego:	373,3	396,4	420,2	445,4	471,7	499,1
MŚP	301,4	320,1	339,3	359,7	380,9	403
duże	71,9	76,3	80,9	85,7	90,8	96,1

2. Szacunkowe wydatki firm na płatne staże po przyjęciu regulacji

W Raporcie (s. 46) wskazano, że 47,8% firm postrzega wprowadzenie obowiązkowego wynagrodzenia za praktykę absolwencką za niekorzystne dla firmy – przyjęto, że taki odsetek firm zrezygnuje ze staży po wejściu w życie regulacji. Ponadto, przyjęto założenie, że rezygnacja z organizacji płatnych staży dotyczyć będzie tylko firm z sektora MŚP. Duże firmy, dysponujące większym budżetem, prawdopodobnie ocenią korzyści z kontynuacji programów stażowych jako wyższe niż koszt wynagrodzenia stażysty (np. możliwość pozyskania nowych pracowników spośród najlepszych stażystów).

Stażyci zostali podzieleni na 2 grupy:

- 50% to stażyci w wieku od 26 lat (nie ma możliwości oszacowania dokładnej liczby osób w tym wieku, które będą zainteresowane podjęciem stażu);
- 50% to stażyci w wieku 18-26 lat, dla których organizator stażu nie odprowadza zaliczki na PIT.

Dodatkowe założenia przyjęte dla oszacowania wydatków sektora prywatnego na płatne staże:

- składka wypadkowa 1,67%;
- partycypacja w PPK 34,7% (na podstawie danych PFR);
- zaliczka na podatek dochodowy od osób fizycznych jest pomniejszana o kwotę zmniejszającą podatek (300 zł miesięcznie);
- jako wynagrodzenie przyjęto minimalne wynagrodzenie stażysty określone projektem, tj. 65% minimalnego wynagrodzenia;
- wymiar czasu pracy – pełny etat.

Poniższa tabela przedstawia szacowaną liczbę stażystów po przyjęciu projektu.

Wielkość przedsiębiorstwa	Liczba firm, które będą	Liczba stażystów po	Umowy o pracę	
			liczba	liczba

	kontynuować płatne staże	wprowadzeniu ustawy	stażystów w wieku od 26 lat	stażystów w wieku 18-26 lat
OGÓŁEM, z tego:	37 389	79 853	39 926	39 927
MŚP	36 555	54 833	27 416	27 417
duże	834	25 020	12 510	12 510

Projekt ustawy zakłada 6 miesięcy jako maksymalną długość stażu, do kalkulacji przyjęto jako średnią długość stażu 3 miesiące.

Oszacowano, że prognozowany koszt płatnych staży, przy przyjętych założeniach, wyniesie (w mln zł):

Wielkość przedsiębiorstwa	2027	2028	2029	2030	2031	2032
OGÓŁEM, z tego:	905,1	945,2	985,6	1028,0	1070,8	1114,0
MŚP	621,5	649,1	676,8	705,9	735,3	765,0
duże	283,6	296,1	308,8	322,1	335,5	349,0

Wartości w tabeli (pkt 7) stanowią **różnicę** między oszacowanym kosztem płatnych staży po wejściu w życie ustawy a hipotetycznym kosztem obecnie funkcjonujących praktyk absolwenckich.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

Projekt odpowiada na postulaty osób młodych i zdobywających pierwsze doświadczenia zawodowe i zakłada wprowadzenie szeregu obowiązków dla pracodawców przyjmujących osoby na staże. W chwili obecnej pracodawca przyjmując praktykanta na praktykę absolwencką zobowiązany jest zawrzeć z nim umowę pisemną i określić w niej warunki wynagradzania, jeśli jest przewidywane oraz wydać zaświadczenie o ukończonej praktyce. W myśl nowych regulacji pracodawca będzie zawierał pisemną umowę o staż, zawierającą program stażu, określał warunki wynagrodzenia, wyznaczał opiekuna stażu, dokonywał zgłoszenia stażysty do ubezpieczenia oraz wydawał zaświadczenie o ukończonym stażu.

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozwiązania będą miały pozytywny wpływ na rynek pracy. Podniesienie jakości staży przyczyni się do lepszego przygotowania przyszłych pracowników do podjęcia zatrudnienia. Pozytywny wpływ na rynek pracy będzie miało również wyeliminowanie zjawiska bezpłatnych staży. Wdrożenie podwyższonych standardów i ich koszt związany z obowiązkiem wypłaty wynagrodzenia lub świadczenia pieniężnego, które będą przysługiwały stażystom, czy wyznaczeniem opiekuna stażu może mieć wpływ na ograniczenie liczby firm i zakładów pracy oferujących możliwość odbycia stażu.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne	☐ demografia	☐ informatyzacja
☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ zdrowie
☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ inne:	

Omówienie wpływu	
------------------	--

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Zakłada się wejście w życie ustawy z dniem 1 stycznia 2027 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Proponuje się monitorowanie liczby umów stażowych zawieranych na podstawie ustawy w poszczególnych latach, liczby kontroli Państwowej Inspekcji Pracy i stwierdzonych nieprawidłowości w tym zakresie.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

--

Uwagi do projektu ustawy o stażach (UD 307)

(wersji z 21 kwietnia 2026 r.)

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Nr artykułu	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu